Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 136 (13625) | 1974 оной июниин 13, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ҺУНГАЛТЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ — ТАБШАГАЙ АЖАЛ

Коммунис партиин Центральна Комитет Эхэ оронойнгоо бүхы һунгагшадта хандаһан Хандалга доторoo Коммунис партиин хүтэлбэри доро совет арадай гаталан гараһан замые эли тодоор гэршэлэн харуулһан, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринe бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ туйлаһан амжалтануудые элирүүлһэн байна. Тиихэтэй хамта политическэ ехэ удха шанартай документ болохо энэ Хандалга дотороо совет арадай саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудые тодорхойлоо. Ниитын үйлэдбэрине улам хүгжөөхын, хамаг баялигуудые арьбадхахын тула саашадаашье үсэд шангаар оролдохыень совет арадаа партимнай уряалба ха юм.

«Манай партиин политика хадаа социалис индустриин тогтобэришэгүй ургалтые хангадаг, хүдөө ажахын үйлэдбэрине найдамтайгаар дэбжээдэг, арадай ажахын бүхы һалбаринуудай хүгжэлтэ хангадаг политика мүн. Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө дуугаа үгэхэдөө, таанад манай социалис Эхэ ороной экономическа хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө дуугаа үгэхэ байнат» гэжэ Хандалга дотор онсо тэмдэглэгдэнэ.

Тус Хандалга ажалшадай политическэ болон ажалай ехэ эдэбхи үүсхэл түрүүлээ. Ажалшад табан жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ тэмсэлдээ шэнэ амжалта туйлаха, социалис экономико хүгжөөхэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа элсүүлхэ байһанаа мэдүүлээ.

Республикымнай хүдэлмэришэн анги партиингаа ЦК-ын Хандалгын халуун үгэнүүдые үнэн зүрхэнһөө һайшаан дэмжээд, парти, правительствынгаа этигэл найдабарида бодото ажал хэрэгүүдээрээ харюусаха гэжэ шиидэһэн. Промышленна предприятинуудай коллективүүд һунгалтын үдэрые ажалай бэлэгүүдтэйгээр угтаха гэжэ зүтгэжэ, социалис мүрысөө бүри үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлжэ, ажалайнгаа эршэ шангадхажа байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ манай редакцида абтажа байһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, олонхи коллективүүд таба һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргээ. Тэдэнэр хахад жэлэй даабарине болзорһоонь уридшалан дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай. Олонхи коллективүүд энэ тэмсэлдээ ехэ амжалта туйлана. Хандагатайн леспромхозой модошод модо бэлэдхэхэ дүрбэн жэлэй түсэбые дүүргэһэн тухайгаа һунгалтын урдахи эдэ үдэрнүүдтэ элидхэбэ.

Эхэ оронойнгоо дээдын засагта өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые нэрлэһэн хүдэлмэришэн анги энэ тэмсэлдээ һайн дүн туйлажа байна. СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн ЛВРЗ-гэй Евгений Митрофанович Мацуковой даадаг электро-слесарьнүүдэй бригада һунгалтын үдэрые хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэжэ угтаха гэһэн үгэдөө хүрөө. Энэ бригада «Табан жэлэйнгээ түсэбые—дүрбэн жэл соо» гэһэн уряатайгаар ажаллажа, энэ зорилгоёо заатагүй дүүргэхэ байһандаа бүхэнөөр этигэнэ.

«Һунгалтын үдэртэ — ажалай бэлэгүүдые», «Хахад жэлэй түсэбые — һунгалтын үдэр» гэһэн уряа промышленна олонхи коллективүүдтэ соносхогдоо. Ажалай олон түрүүшүүл, олон бригада, участогуудай коллективүүд жэлэй түрүүшын хахадай түсэбые болзорһоонь уридшалан дүүргэһэн тухайгаа элидхэнэ.

Һунгалтын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаһан ноосо сэбэрлэн угаадаг фабрикын олонхи түрүүшүүл табан жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэжэ байна. Хэдэн арбан хүдэлмэришэд дүрбэн жэлэй түсэбые дүүргээ. Ноохо илгадаг цехэй В. Ф. Дмитриевагай, О. А. Чекановагай, Л. П. Карнауховагай бригаданууд табан жэлэй һүүлшын жэлэй түсэбые дүүргэжэ эхилээ.

Хахад жэлэйнгээ даабарине һунгалтын үдэр болотор дүүргэхэ гэһэн мүрысөө Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай соо үүсхэһэн нүхэр Рубинагай бригада даабариhaa гадуур горитой ехэ продукци бүтээжэ, һунгалтын үдэрые угтахань. Колбаса хэдэг заводой мяха шулагша Полуянов, колбасагай мяха бэлдэгшэ М. Гулькин, консервын заводой порционистка Е. Кокорина болон бусад зарим түрүүшүүл жэлэй хоёрдохи хахадай түсэбөөр ажаллажа байна.

Комбинадай хүдэлмэришэд һунгалтын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, бүтээсэеэ улам дээшэлүүлһээр. Энэ хүдэлмэришэдэй табадахи хүн бүхэниинь бүтээсэеэ дээшэлүүлжэ, табан жэлэй һүүлшын жэлдэ туйлахаар хараалагдаһан хэмжээндэ хүргэжэ шадаа. Комбинадай коллектив социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар таба һарын түсэбһөө гадуур нэгэ миллионһоо үлүү түхэриг түлэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаа.

Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын, ЛВРЗ-гэй, приборо бүтээлгын, авиационно, «Теплоприбор», «Электромашина» заводуудай, Зэдын комбинадай, Тимлюйн цементэй болон асбоцементын зүйлнүүдэй заводуудай, мүн бусад олон предприятинуудай коллективүүд табан жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ гэһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ жагсан ябана.

Партиин хэрэг — бүгэдэ арадай хэрэг. Совет арадай материальна болон культурна байдал һайжаруулха, Эхэ оронойнгоо экономико улам саашань хүгжөөхэ хэрэгтэ партимнай гол анхаралаа хандуулна. Ажалшад партиин энэ үндэһэн зорилго дэмжэн һайшаана, тэрэниинь бодото дээрэ бэелүүлхэ гэжэ оролдоно.

Һунгалтын үдэр болотор хэдыхэн хоног үлэбэ. Ажалшад энэ үдэрые совет демократиин, бүхы совет арадай ехэ һайндэр гэжэ угтахань. Тиимэһээ һунгалтын үдэр дүтэлхэ бүри ажалай эршэ шангадажа байна. Ажалшад партиингаа Хандалгын үгэнүүдые өөһэдынгөө бэелүүлхэ хүндэтэ зорилго гэжэ угтан абаад, табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ, социалис индустрине хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ, горитой алхам урагшаа хэхэ хүсэл эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллана.

ҺУНГАЛТЫЕ АЖАЛАЙ ШЭНЭ АМЖАЛТААР УГТАЯ

ХАЛААН БҮХЭНДЭ БҮТЭЭСЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР

Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай коллектив СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидээд, социалис мүрысөө шэнэ эршэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлбэ. Олон бригада «Хахад жэлэй даабарине — һунгалтын үдэр» гэһэн уряатайгаар ажаллана.

Комбинадай цехүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ меланжева цехэй коллектив түрүү һуури батаар эзэлжэ ябана. Тэдэнэр һунгалтын үдэртэ зорюулһан ажалай вахтада жагсаад, суудхэ бүхэндэ 70 центнер үндэгэнэй порошок үйлэдбэрилдэг болоо. Энэнь суудхын даабариhaa 20 центнерээр үлүү ехэ юм.

Мастер А. Ревцовагай даадаг халаан цех соогоо эрхимлэнэ. Халаанай хүдэлмэришэд даабаряа ходо 10—15 процент үлүүлэн дүүргэдэг болоо. Хүдэлмэришэд Е. Сошникова, Н. Красикова, Н. Белых, М. Букина болон үйлэдбэриин бусад олон түрүүшүүл найман часай даабарине долоон час соо дүүргэнэ.

Ажалай вахтада жагсаһан консервын заводой термостатно-ябталалгын отделениин хүдэлмэришэд бүтээсэтэ ажалаараа шалгарна. Эндэхи И. Горбуновагай даадаг бригада даабариhaa гадуур 4 мянган баанха консервэ бэлэн продукциин складта үдэр бүхэндэ тушаадаг болоо.

Нёдондо энэ отделени шэнэдхэн байгуулжа дүүргэгдээ һэн. Урдань хүнэй гарай хүсөөр хэгдэдэг ажал дууһан оньһожоруулагдаа. Тиигэжэ олонхи ажал машинын хүсөөр бүтээгдэнэ. Мүн цех доторхи ашаа шэрэлгын, ашалга, буулгалгын бүхы хүдэлмэри оньһожоруулагдаа. Эндэ тусхай машина тодхогдожо, баанхануудые таглаха, консервэтэй баанхануудые хайрсагууд соо ябталан табиха ажал оньһожоруулагдаба.

Урдынхиһаа һурагтүй үсөөн хүдэлмэришэдэй хүсэ шадалаар ехэ хэмжээнэй ажал дүүргэгдэнэ. Ажаллаха таатай зохид эрхэ байдал хүдэлмэришэдтэ олгогдожо, тэдэнэй ажалай бүтээсэ горитой ехээр дээшэлээ. Хайрсаг хадагшын мэргэжэл үгы болгогдоо. Хуушанай зарим мэргэжэлэй орондо тельферист, оператор, аппаратчик-стерилизатор гэһэн шэнэ мэргэжэл бии болобо.

Техническэ фабрикадуудай. арад зоной хэрэглэлэй зүйлнүүдые бүтээдэг цехэй коллективүүд даабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Г. ХАРЧЕНКО.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада социалис индустри шэнэ, үндэр хэмжээндэ хүрэбэ. Промышленна продукциин хэмжээн 1969 онойхитой сасуулбал, 1973 ондо 1,3 дахин ехэ болоо.

(СССР-эй бүхы һунгагшадта, граждаиннуудта КПСС-эй ЦК-гай Хандалгаһаа.)

ЭРШЭЕЭ УЛАМ ШАНГАДХАНА

Манай коллектив хэдэн жэлэй туршада түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэ. Энэшье жэлдэ ажалайнгаа эршэ улам шангадхаха, гүрэнэй түсэбые, социалис уялгануудаа үлүүлэн дүүргэхэ зорилготойбди.

Жэлэй эхиндэ абаһан социалис уялгын ёһоор, түсэбһөө гадуур 5.000 тонно цемент үйлэдбэрилхөөр хараалагдаа. Коллективэй энэ уялгаа үлүүлэн дүүргэжэ шадаха байһые жэлэй таба һарын үрэ дүн элиршэлнэ. Таба һарын түсэбһөө гадуур 2.700 тонно цемент үйлэдбэрилэгдөө.

Заводой бүхы цех, халаанууд даабаряа дүүргэнэ. Шулуу малтадаг, бутаруулан бэлдэдэг цехүүд түсэбөө холо үлүүлнэ. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай амжалтаар угтаха байһамнай дамжаггүй.

Ю. ВАРДАШКИН,
Тимлюйн цементын заводой таһагай начальник.

ХОРИН ХОНОГООР УРИДШАЛБА

Хандагатайн леспромхозой модошод жэл бүхэндэ даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, республика соогоо суурхадаг. Табан жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэхэ гэжэ шиидээд, социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Модошод шэнэ амжалта туйлаһан тухайгаа һаяхан мэдээсээ. Модо бэлэдхэхэ дүрбэн жэлэйнь даабари болзорһоо хахад жэл хорин хоногоор уридшалан дүүргэгдэбэ.

Леспромхозой коллектив табан жэлэй эхинһээ хойшо 1.220 мянган кубометр модо бэлэдхэһэн, 40 миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилһэн байна. Модошод энэ табан жэлэй туршада гээгдэгшэдгүйгөөр ажаллаха гэһэн зорилгоёо бэелүүлээ. Даабаряа дүүргэдэггүй нэгэшье хүдэлмэришэн эндэ үгы.

Бага комплексно бүхы бригаданууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Табан жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэһэн Алексей Павлович Кудряшовой бригада леспромхозой амжалта туйлаха хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулаа.

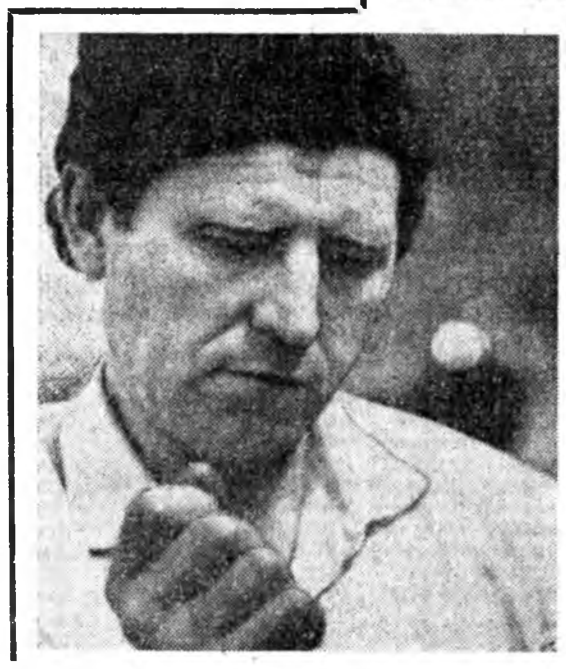
Олон түрүүшүүл өөһэдынгөө табан жэлэй даабари дүүргэһэн байна. Вагонуудта ашаа ашадаг И. А. Плюснинай, А. И. Барановай бригаданууд табан жэлэй эхинһээ хойшо 123—130 мянган кубометр модо ашажа, табан жэлэй түсэб дүүргээ.

Н. Т. Красиковай, А. Т. Батовай, А. И. Зайцевай. Н. Ф. Агильдинай хүтэлбэрилдэг модо ашалгын бригаданууд табан жэлэй һүүлшын жэлэй тоосоогоор ажаллана. Модо шэрэдэг автомашинын жолоошод Г. В. Балакерев, М. Д. Эрдынеев, В. А. Беломестных, Л. Е. Коробенко, Н. И. Наженков, Н. Н. Зубакин табан жэлэй эхинһээ хойшо тус бүридөө 80—100 мянган кубометр модо шэрэжэ, түсэбөө дүүргэхэ дүтэлөө.

Леспромхозой коллектив һунгалтын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, 60—80 кубометр модо даабариhaa гадуур үдэр бүхэндэ шэрэнэ. Амжалтаараа зоригжоһон энэ коллектив табан жэлэйнгээ түсэбые байгша оной сентябриин нэгэн болотор дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 200 мянган кубометр модо Эхэ оронойнгоо арадай ажахыда үгэхэ уялга абаа.

Н. ТЮРНЕВ.

Табан жэлэй түсэбые болзорһоонь уридшалан дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ «Электромашина» заводой коллектив амжалта туйлана. Тэдэнэр угтамжын түсэбые бодото дээрэнь бэелүүлжэ, юһэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы жэлэйнгээ таба һарын түсэбые болзорһоонь уридшалан дүүргээ.

Кран бүтээгшэд социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ жагсанхай. Аха дүү Владимир ба Александр Калашниковтанай ажалладаг кран хабсаргагшадай бригада энэ жэлэйнгээ социалис уялгануудаа һайнаар дүүргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Владимир ба Александр Калашниковтан ажалдаа. Заводто бүтээгдэдэг автокранууд.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

ХҮДЭЛМЭРИИН ШАНАР ҺАЙЖАРУУЛХА

Россин Федерациин автономито республикануудай соёлой министрнүүдэй, ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной Соведүүдэй соёлой управлениинүүдэй начальнигуудай, РСФСР-эй Соёлой министерствэдэ хабаатай дээдэ һургуулинуудай ректорнүүдэй, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй семинар Москвада болоо. Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар соёлой ба искусствын эмхи зургаануудай үүргые дээшэлүүлгэтэй холбоотой хэдэ хэдэн асуудалнууд семинар дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Семинарта хабаадагшадта зорюулагдажа, олон элидхэлнүүд хэгдэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, түбэй ба республиканска хэдэ хэдэн министерствэнүүд болон зургаануудай, тэрэшэлэн РСФСР-эй зохёохы холбоонуудай хүтэлбэрилэгшэд семинарай хүдэлмэридэ хабаадаа.

КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые гүйсэдхэн. соёлой байгуулалтын асуудалнуудаар КПСС-эй ЦК-гай. Совет правительствын хэдэ хэдэн документнүүд һүүлэй жэлнүүдтэ баталан абтанхай. Тэдэнэй дундаһаа литературно-уран һайханай шүүмжэлэл тухай, совет киное, ном хэблэхэ хэрэгые хүгжөөхэ тухай, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ библиотекэнүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ ба научно-техническэ дэбжэлтэ тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоолнууд тусгаар удха шанартай.

Эдэ тогтоолнуудай дүүргэлтэ, тэрэшэлэн олон арад үндэһэтэнэй соёлые хүгжөөхэ шухала асуудалнуудаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ тухай хөөрэлдөөнүүд семинар дээрэ болоһон байна.

Соёлой байгуулалтын түсэбүүдые дүүргэхэ талаар хэгдэһэн хүдэлмэриин дүнгүүдые гаргахадаа, Россин Федерациин соёлой ба искусствын олон мянга хүдэлмэрилэгшэд хүн зониие соёлой талаар хангалгые саашадань һайжаруулха талаар юһэдэхи табан жэлдэ хараалагдаһан программые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ өөһэдынгөө хүсые, эрдэм болон дүй дүршэлые зорюулжа, арадай ажахын түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө ажалшадай социалис мүрысөө дэлгэрүүлгэдэнь партийна ба совет органуудта эдэбхитэйгээр туһална, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлдэлгэдэ хабаадана, хүн зоной улам ургажа байгаа соёлой эрилтэ хэрэглэмжые бүри һайнаар, улам хүсэдөөр хангахын тулада бүхы юумэ хэхые эрмэлзэнэ.

Гэбэшье эдэ улам ургажа байһан эрилтэнүүдые харюулдаггүй зарим соёлой ба искусствын эмхи зургаануудай хүдэлмэриин һула байһан тухай тэмдэглэгдээ. Тэдэнэй хүдэлмэрие нилээд ехээр һайжаруулха хэрэгтэй. Театрнууд болон эстрадануудай репертуарые нарижуулан һайжаруулха, хүн зониие соёлой талаар хангалгын түхэл маяг болон онол аргануудые нарижуулха, зохёохы холбоонуудтай, соёл сурталай холбоонууд ба эмхинүүдтэй харилсаа холбоогоо үргэдхэхэ, материально-техническэ үндэһэ һуурииень бэхижүүлхэ, һалбарине хүтэлбэрилэлгэ һайжаруулха шухала. Мүнөө хүдэлмэриин шанар һайжаруулха гээшэ соёлой органууд болон эмхинүүдэй, соёлой ба искусствын ажал ябуулагшадай гол оролдолго болоно.

Театрнуудай, концертын эмхинүүдэй, клубуудай, библиотекэнүүдэй, музейнүүдэй ажал ябуулгын соёл сурталай-уран һайханай хэмжээе саашадань һайжаруулха талаар, табан жэлэй тодорхойлхы жэлэй түсэбүүд болон социалис уялгануудые заатагүй дүүргэхэ талаар хэмжээнүүд семинар дээрэ хараалагдаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев семинарта хабаадагшадай үмэнэ үгэ хэлээ.

(ТАСС).

НҮХЭД М. А. СУСЛОВ, А. П. КИРИЛЕНКО ҺУНГАГШАДТАЯА УУЛЗАБА

ЛЕНИНГРАД (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй ...ай Соведэй депутадта кандидат КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. А. Сусловтай Кировскэ ...улиин округой һунгагшад июниин 11-дэ уулзаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй партиин Центральна Комитедэй Политбюрое суглараргшад ...лэлэй президиумдэ ехэ дэбжэлтэтэйгээр ...

Партиин Кировскэ райкомой нэгэдэхи секретарь Б. ...уранов уулзалгые нээһэн байна.

«Кировский» завод гэжэ ...бэриин нэгэдэлэй слесарь-хабсаргагша М. В. Гу... — депутадта кандидатаар этигэмжэтэ нюур—М. А. ...овай ажабайдал ба ажал ...тай суглараргшадые ...суулаа.

Уулзалга дээрэ үгэ хэлэгшэд коммунис байгуулалтын ехэ түсэбүүдэй амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ ...н тухай хөөрөө, эб найрамдалай, дэбжэлтын замаар ... арадые хүтэлжэ ябадаг ...үрэл КПСС-тээ гүнзэгы ехэ баясхалан хүргөө.

Суглараргшадаар халуунаар угтагдан, М. А. Суслов үгэ хэлээ. Ехэ этигэл найдабари үзүүлһэнэйнь түлөө округой һунгагшадта баясхалан хүргөөд, тэрэнииень харюулхын тулада Ленинскэ Коммунис партиин политикые бэелүүлхын түлөө, коммунизмын илан мандалгын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ зорюулхаб гээд депутадта кандидат найдуулаа. Коммунис парти, тэрэнэй Центральна Комитет ба нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй Политбюро тушаа үнэн зүрхэнэй, хани халуун үгэнүүдые хэлэһэнэйнь түлөө, бүхы ажалшадай шухала аша туһада хүсэдөөр тааралдадаг партиин дотоодын ба гадаадын политикые ехээр, нэгэн һаналтайгаар һайшаадагайнь түлөө суглараргшадта М. А. Суслов баясхалан хүргөө.

***

СВЕРДЛОВСК. (ТАСС). Союзай Соведые һунгаха талаар Свердловск городой Чкаловска һунгуулиин округто ородог Ураалай химическэ машинно-бүтээлгын, Верх-Исетскэ металлургическа заводой. мүн бусад предприятинуудай коллективүүдэй түлөөлэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленкотэй июниин 11-дэ уулзабад.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй Центральна Комитедэй Политбюро хүндэлэлэй президиумдэ һунгагдаа.

Партиин Чкаловска райкомой нэгэдэхи секретарь В. М. Манюхин уулзалгые нээһэн байна.

Ураалай химическэ машинно-бүтээлгын заводой томо химаппаратурануудай цехэй начальник Н. В. Кулиговский — депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюур — Кириленкын ажабайдал, ажал ябуулга тухай хөөрөө, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй бата бэхи нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө һунгалтын үдэр нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхыень Чкаловска округой һунгагшадые уряалаа.

Коммунис партиин, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедэй, Совет гүрэнэй дотоодын ба гадаадын политикые Ураалайхидай ехээр һайшаан дэмжэдэг тухай уулзалга дээрэ үгэ хэлэһэн һунгагшад онсолон тэмдэглээ. Ороной машина бүтээлгын томо центрэй хүдэлмэришэдэй бүхы коллективүүд һунгалтын урда тээ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээд. ехэ хэмжээнэй продукци Эхэ орондоо нэмэжэ үгэһэн байна. Коммунис байгуулалтын асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлхын түлөө Свердловско областиин ажалшад саашадаашье шэнэ зоригтойгоор тэмсэхэ эрмэлзэлгэтэй.

А. П. Кириленко үгэ хэлэжэ, һунгагшадаар халуунаар угтагдаа. СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар өөрыень дэбжүүлһэн үйлэдбэриин коллективүүдтэ, Свердловск городой Чкаловска һунгуулиин округой бүхы ажалшадта тэрэ баясхалан хүргөө.

Хүдэлмэришэн ангиин шухала аша туһын ба үзэл бодолой түлөө тэмсэхэһээ, арадтаа алба хэхэһээ ондоо тиимэ оролдолго ленинскэ партида байхагүй гэжэ совет хүнүүд мэдэдэг гээд А. П. Кириленко хэлээ.

Хүдөө ажахые ашаг үрэ ехэтэй, тусхай шэглэлтэй болгохо талаар партиин хараа шугам хүдөө ажахын үйлэдбэрие шэнэ, үндэр хэмжээндэ гаргана. Кадрнуудай научно-техническэ бэлэдхэл ехэтэй байһанһаа мүнөө үедэ техническэ хүгжэлтэ дэбжэлтэ туйлагдаха байна. Партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалга дотор хэлэгдэһэн, шэнэ газар ашаглан элдүүрилгын 20 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Алма-Атада болоһон баярай суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгын үндэһөөр хүдөө ажахын пропагандые саашадань һайжаруулха хэмжээнүүдые

Белградта уулзалга болобо

БЕЛГРАД. (ТАСС). Үзэл сурталай хүдэлмэриин ба пропагандын асуудалнуудаар СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй Гүйсэдхэхэ комитедэй секретарь Т. Куртович эндэ ерээд байһан ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятинтай уулзаба.

СССР-һээ СФРЮ-дэ байдаг элшэн сайд В. И. Степаков хани ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөндэ хабаадаа.

СССР-эй ХҮДӨӨ АЖАХЫН МИНИСТЕРСТВЫН КОЛЛЕГИҺЭЭ

СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын коллеги июниин 11-дэ болоһон суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэбэ.

Хүдөө ажахын асуудалнуудаар Монголой Арадай Республикатай экономическа, научно-техническэ харилсаанай асуудалнуудые коллеги дээрэ зүбшэн хэлсээ.

Энэ выставкэ нээлгэ дээрэ СССР-эй делегаци толгойлһон КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй хүдөө ажахын министр Д. С. Полянский ГДР-тэ эмхидхэгдээд байһан «Агра-74» гэжэ уласхоорондын выставкэ тухай мэдээсэл хээ.

(ТАСС-ай корр.).

П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын V конкурс нээгдэбэ

П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ уласхоорондын V конкурс июниин 11-дэ Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо баярай оршон байдалда нээгдэбэ. Залуу хүгжэмшэд, жюрин гэшүүд, хүндэтэ айлшад эндэ сугларһан байна. Энэ жэлдэ дэлхэйн 37 оронһоо пианистнууд, виолончелистнүүд, скрипачнууд, дуушад Совет ороной ниислэл хотодо ерэхэ хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлээ. АРЕ-гэй, Панамын, Ирландиин, Сальвадорой, Иранай залуу хүгжэмшэд энэ конкурсдо түрүүшынхеэ хабаадахань.

СССР-эй культурын министр Е. А. Фурцева энэ ехэ мүрысөөндэ хабаадагшадые, айлшадые халуунаар амаршалба.

Эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ, Социалис Ажалай Герой Д. Д. Шостаковичын конкурсдо хабаадагшадта эльгээһэн амаршалга уншагдаа. Элитэ ехэ совет композитор залуу хүгжэмшэдтэ амжалта хүсэбэ.

Энэ үдэшэ П. И. Чайковскиин хүгжэм Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо һүр жабхалантайгаар зэдэлээ — «Хун шубуута нуур» гэжэ балет харуулагдаа.

(ТАСС-ай корр.).

Москва.

Һунгалтаһаа һунгалта хүрэтэр

АЛХАСАЯА УЛАМ ХУРДАДХАНАБДИ

Байгша оной июнин 16-да СССР-эй Верховно Советэ һунгалтанууд болохонь. Энэ ехэ үдэрые Сэлэнгын аймагай һунгагшад, промышленна предприятинуудай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, юрын хүдэлмэришэд, мүн колхоз, совхозуудай малшад, таряашад ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө ехээр оролдожо байна.

Манай аймагта хаа хаанагүй һунгалтануудай урда тээхи суглаанууд боложо дүүрэбэ. Эдэ суглаанууд дээрэ СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидатуудаар дэбжүүлэгдэһэн совет арадай үнэн сэхэ хүбүүд, ажалай шалгарһан нүхэд Жамбал Биликтуевич Санжеев, Петр Алексеевич Белик һунгагшадтайгаа уулзаһан байна.

1970 ондо болоһон һунгалтануудһаа хойшо мүнөө хүрэтэр гурбан жэл хахад болобо. Энэ хугасаа соо совет арад, тэрэ тоодо аймагай ажалшад Коммунис партиин 24-дэхи съездын шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ шармайн тэмсэнэ. 9-дэхи табан жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан хэмжээнүүдые түйлахын түлөө үсэд шангаар оролдон ажаллаа.

Сэлэнгын аймагай ажалшадай габшагай ажалынь үрэ дүнгүүдые тобойсо харуулжа байна. Илангаяа промышленна предприятинуудай ажмалта ехэ, үйлэдбэриин продукциинь шанар һайжаржа, хүдэлмэриин ашаг үрэ бүтээсэ дээшэлжэ, үйлэдбэриин коллективүүд эхэтэйгээр ажалладаг болоо.

Энэ табан жэлэй гурбан жэл соо аймагаймнай промышленна предприятинуудай үйлэдбэри 15,6 процентээр ургаа. Ондоогоор хэлэбэл, наймадахи табан жэлэй сүүлэй жэлһээ ороходо 5,2 миллион түхэригэй продукци ехээр үйлэдбэрилэгдэһэн байха юм. Түйлаһан эдэ дүнгүүд түсэбөөр хараалагдаһанда ороходо нилээд дээгүүр юм. Гансахан аймагай бүхэдэ ажалай продукци үйлэдбэрилгын ургалтын 80 процент түйлагдаһан байна. Үнгэрһэн гурбан жэл соо бүтээһэн продукциин худалдаха түсэбөө 400 мянган түхэригөөр үлүүлэн байна.

Галуута-Нуурай шахтернууд гурбан жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Энэ жэлэй түрүүшын хахадай мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэхэ байнхай. Тиигэжэ Сэлэн-Дүүмын заһабарилгын механическа завод, аймагай леспромхозууд урагшатайгаар ажаллажа байна. Үнгэрһэн гурбан жэлэй түсэбөө гурбан жэл соо үлүүлэн дүүргэбэ. Модо бэлдэхэ, ашаалан абуулха хүдэлмэринүүд сүм оболжуулагдаа. Илангаяа Сэлэнгын леспромхоз (директорынь А. С. Игнатьев, партийна организациинь секретарь В. А. Горбик) һайнаар хүдэлнэ.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада Галуута-Нуурай оёдолой фабрика, Сэлэнгын архиин завод, городой 4-дэхи хилээмэнэй завод үйлэдбэриеэ үргэдхэхэ, шэнэ оньһожоруулгануудые тодхохо, продукциингаа шанар һайжаруулха талаар горитойхон хүдэлмэри ябуулжа байна.

Урдань манай Гусиноозерск хотые шахтернуудай хото гэжэ нэрлэдэг байгаа. Мүнөө болоходо Гусиноозерск гээшэмнай ганса шахтернуудай бэшэ, мүн лэ энергетигүүдэй, барилгашадай хото болонхой. Ушар юуб гэхэдэ, манай Гусиноозерск хотодо Зүүн Сибириингээ хизаарта томо гэгшын ГРЭС баригдажа байна ха юм. Энэ ГРЭС баригдажа дүүрэхэдээ 1200 мянган киловатт электрын элшэ хүсэ үгэхэ болоно. Мүнөө энэ барилга түлэг дундаа ябана. Түсэбөөр хараалагдаһанай ёһоор 1975 ондо хоёр энергоблок баригдажа дүүрэхэ ёһотой, тус бүхэниинь 200 мянган киловатт хүсэтэй байха юм. ГРЭС-эй барилга дээрэ ехэнхидээ комсомол-залуушуул хүдэлнэ. Тэрэнэй тоодо ВЛКСМ-эй 17-дохи съездын делегат, монтажнигаар хүдэлдэг Людмила Зыкина оролсоно.

Гусиноозерск хотодо, мүн хүдөө нютагуудаар капитальна барилганууд үргэнөөр ябуулагдана. Ажалшадай һууха шэнэ шэнэ 3—5 дабхар гэрнүүд Гусиноозерскдэмнай баригдана, колхоз, совхозуудта малшадай, механизаторнуудай һууха хоёр квартиратай гэрнүүд олоор баригдажа байна. Тиихэдэ сүм оньһожоруулагдаһан һү һаалиин, гахайн фермэнүүд, мал шахан таргалуулха гүүртэнүүд, хонидой шэдэ отаранууд баригдахань. Жэшээнь, Химнын совхоздо, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэлһээ эхилжэ һаалин малай оньһожоруулагдаһан комплекс, партиин ХХ съездын нэрэмжэтэ колхозто гахайн иимэ комплекснууд баригдажа эхилхэнэ. Эдэ бүхы барилганудые «Межколхозстройтрестын», мүн «Бурятенлинстрой» трестын ПМК-нууд бүтээхэ байна. Эдэ хоёр оньһожоруулагдаһан колоннонууд бараг һайнаар ажаллана, хараалһан түсэбөө сүм дүүргэжэ байдаг.

Аймагай промышленна барилгын предприятинуудай юһэдэхи табан жэл соо һайнаар хүдэлжэ байбашье, дутуу дунданууд үшөө олон, бии байһан арга боломжонууд муугаар хэрэглэгдэнэ. Мүнөө аймагай партийна организаци шулуу нүүрһэ малталга улам үргэдхэхэ, Ехэ-Холбоолжоной нүүрһэн уурхайе түргэн саг соо барижа дүүргэхэ гэжэ оролдожо байна. Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барилгын хүдэлмэридэ, мүн промышленна зарим предприятинуудай үйлэдбэридэ дутагдалнууд үшөөл ушарлдаг зандаа. Эдэнине усадхаха — нангин уялга.

Сэлэнгын аймаг хони, үхэр олоор үдхэдэг гэжэ республика соогоо мэдээжэ болонхой. Аймагай колхоз, совхозуудта симментал үүлтэрэй үхэрнүүд, нарин-ноохотой үүлтэрэй хонид олошоржол байдаг. Мүнөө малай аймагта 16 мянган үхэр, тэрэ тоодо 6000 үнеэд, 250 мянган хонин, гэжэ тоолоохо. 1970 ондо 11 мянган үхэр, 210 мянган хонидтой байгаа болоно. Эдэ тоонуудые хараад үзэхэдэ, юһэдэхи табан жэлэй гурбан жэл соо малаймнай тоо толгой нилээд олошоорой байна ха юм.

Адуу малай тоо олошоруулхаһаа гадна, тэдэнэй ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар горитойхон хүдэлмэри хэгдэнэ. Хэрбээ 1970 ондо бүхы аймаг соогоо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1900 килограмм һүн һаагдадаг байгаа һаа, мүнөө үнеэн бүриһөө 2100 килограмм һүн абтадаг болонхой. Зарим нэгэ һаалишад бүри ехээр һаана. Жэшээнь, Сэлэнгын совхозой суута һаалишан Надежда Лазаревна Тадвашкина үнгэрһэн 1973 ондо үнеэн бүриһөө аяар 6 мянган килограмм һү һааһан байна. Энэ совхозой нүгөө һаалишан Р. Л. Цыбикова, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Д. Цырендоржиева гэгшэд 4000 килограмм һү һааһан. Аймагай 15 һаалишад үнгэрэгшэ жэлдэ 3 мянган килограммһаа үлүү. 101 һаалишад хоёр мянганһаа дээшэ килограмм һү үнеэн бүриһөө һаагаа. Мүнөө жэлдэ ехэ һү һаадаг һаалишаднай бүри олошоржо байна.

Хони үсхэбэрилхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар мүнөө ажахы бүхэндэ горитойхон хүдэлмэри хэгдэнэ. Гурбан жэлэй саада тээ манай аймагта хонин бүриһөө хурьга абаад, тэдэнээ ногоондо бултыень гаргадаг малшад тон үсөөн, оройдоол арбаад хүн һэн. Мүнөө болоходо 36 хонишод 100 хонин бүриһөө 105—125 хурьга абадаг болонхой. Иимэ түрүү хонишодой жэл ерэхэ бүри олошорхо байһаниинь элитэ.

Хонишодой дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишод Бутыд Банзаракцаева, Бутыд Батуева, Химный совхозой хонишод Константин Григорьев, Нима Дамбаев, Радна Раднажапов, Ноёхоной колхозой хонишон Жамбал Санжиев гэгшэд энэ мүрысөөе толгойлно, ажалдаа ехэ амжалтануудые түйлана.

Малайнгаа тоо олошоруулһанай, ашаг шэмыень дээшэлүүлһэнэй ашаар аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ һү, мяха, нооһо худалдаха түсэбөө жэл бүри дүүргэдэг болонхой. Энэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ 3372 центнер мяха, 79.090 центнер һү, 9220 центнер нооһо худалдаха түсэбтэйбди. Эдэ түсэбөө дүүргэхэмнай лабтай. Байгша оной түрүүшын хахад жэлдэ аймагай бүхы ажахынууд һү, мяха гүрэндэ худалдаха түсэбөө сүм дүүргэнхэй. Энэмнай һунгалтын һайндэртэ манай хүдөөгэй ажалшадай ажалай бэлэг болоно.

Саашадаа адууһа малаа олошоруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын тула үбһэ ехээр сабшажа абаха, таряа һайнаар ургуулха, шэмэтэ тэжээл ехээр бэлэдхэхэ шухала байһаниинь мэдээжэ. Тэзд малай тэжээл бардам хүрэхөөр бэлэдхэхэ хэрэгтэмнай үер, ган гасуур ушаралдажа, ехэ һаад тойбо хүргэнэ. Манай аймагта 1969 ондо, мүн 1971 ондо, нёдондо жэлдэ май, июнь һарануудта хура бороон багаар орожо, таряанай, үбһэнэй ургасые нилээд һаатуулһан, ажахынуудта ехэ хохидол үзүүлһэн байна. Байгаалиин иимэ бэрхэшээлнүүдые дабан гарахын тула аймагай таряашад, малшад энэ жэлдэшье ехэ юумэ хэнэ. Хабарай тарилга түргэнөөр, шанар һайнтайгаар үнгэргэхэ, газараа һайса уһалха, һайжаруулха гэжэ оролдоно, оролдожошье байна. Энэ жэлэй хабарай тарилга саг соогоо хэгдээ, сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри мүнөө түлэг дундаа ябана. Илангаяа Сэлэнгын совхоз, Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд энэ талаар түрүүлжэ ябана. Эдэ ажахынуудта малай үбэлжэлгэ һайнаар үнгэрөө гэхэдэ болохо.

Малда эдюулхын тула һү һаалиин фермэнүүд, мүн хурьгалха хонидой отаранууд шадар обёос таризжа, зелёнко бэлэдхэдэг болообди. Тиихэдэмнай малай тэжээлэй балансда нэмэлтэ болоно. Мүнөө ажахы бүхэндэ Герасимовска участогууд бии болонхой, тэдэнэр дүрбэн тээһээ сүм хүреэлэгдэнхэй. Гадна культурна бэлшээринүүд түхеэрэгдэжэ байна. Хаа хаанагүй «Костёр безостый» гэжэ олон жэл соо ургаха ногоон таригдажа эхилээ.

Аймагай ажахынуудай экономико бэхижүүлхын, соёл гэгээрэл дээшэлүүлхын тула үйлэдбэриин коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдөөр һайн, эмхидхэхы, дүй дүршэлтэй хүнүүдые томилон табиха гэжэ оролдонобди.

Промышленна предприятинуудта, хүдөө ажахыда хүдэлдэг хүнүүдэй мэргэжэл шадабариинь дээшэлүүлхэ, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри саашадаашье оролдосотойгоор ябуулхабди. Энэ манай нангин хэрэг, табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлхэ шухала эрхэ нүхэсэл мүн.

В. БАЗАРОВ,
КПСС-эй Сэлэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь.

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭН[...]

ХҮТЭЛБЭРИИН ҺУЛАДАҺАНҺАА БОЛОЖО...

КПСС-эй Хяагтын райкомой бюро боложо дүүрэбэ. Эндэ Ехэ-Нугын совхозой дирекциин, парткомой хүдэлмэриие зүбшэн хэлсээ. Энэ ажахын гүрэндэ тушааһан мал ажалай продукци һүүлэй үедэ тон муу шанартай байдаг болоо гэжэ бюро дээрэ сэхэ заагдаа.

Жэшээлхэдэ, совхозой 1973 ондо гүрэндэ тушааһан малай 17 процентинь туранхай байһан һаа, мүнөө жэлэй нэгэдэхи квартал соо энэ баримта 90 процентдэ хүрэһэн байха юм. Мүн һүнэй шанар баһал тон муу гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ ушарһаа боложо, совхоз 1530 түхэригэй гарзада ороһон байна.

Иимэ ушар байдал юунһээ боложо тохёолдооб гэһэн асуудал түбхын түрүүндэ гаража ерэнэ. Совхозой дирекци, партком хүтэлбэриеэ һуларуулжа, коллектив соогоо хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон муугаар ябуулдаг болоо гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Бюро энэ дутагдалые усадхаха талаар тогтоол баталан абаба.

СОМОНОЙ СОВЕДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ ХЭЛСЭГДЭЭ

Хүсөөтын сомоной Совет «Одон» совхозой ажал хэрэгээр саг үргэлжэ һонирхожо, горитой туһа хүргэдэг болоо гэжэ КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой бюрогой заседани дээрэ тэмдэглэгдээ. Жэшээлхэдэ, байгша оной нэгэдэхи кварталай дүнгөөр гүрэндэ һү худалдаха түсэб 117,6 процент, мяхан 109,3 процент дүүргэгдэһэн байха юм.

Мүн хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха хэрэг урданайхиһаа һайнаар ябуулагдадаг болоо.

Гэхэтэй хамта дутуу дунданууд олон. Хүдөө ажахын продуктнуудые ажалшадһаа худалдан абаха хэрэг урагшагүйдэнэ.

Депутадуудай комиссинууд, эдэбхитэд сомоной Советэй сессидэ бэлдэлгэдэ хабаадалсанагүй. Ниитын организацинууд — эхэнэрнүүдэй Совет, арадай дружина оройдоо хүдэлдэггүй байха юм.

Эдэ мэтын элирһэн дутуу дунданuудые усадхахын тулада эмхидхэлэй хүдэлмэри түбхын түрүүн эрид һайжаруулха хэрэгтэй гэжэ Хүсөөтын сомоной Советэй түрүүлэгшэ Б. Б. Базаргармаевта заагдаа. Бюро энэ асуудалаар тогтоол баталан абаба.

СОЁЛОЙ ХҮДЭЛМЭРИИН КОНКУРС

КПСС-эй Баунтын райком соёлой хүдэлмэридэ горитой анхарал хандуулдаг юм. Б[...] лиотекэнүүдэй, клубуудай, с[...] лой байшангуудай хэр һ[...] наар хүдэлдэгыень шалг[...] ажал хэрэгыень саашань һ[...] жаруулха зорилготойгоор б[...] ша оной июниин 1-һээ 1[...] оной декабриин 31 бол[...] соёлой хүдэлмэриин кон[...] харалга аймаг дотор с[...] хогдобо.

Конкурсын гурим зохё[...] жо, КПСС-эй райкомой се[...] тарь В. Н. Козулин түр[...] комисси ажалаа эхилбэ.

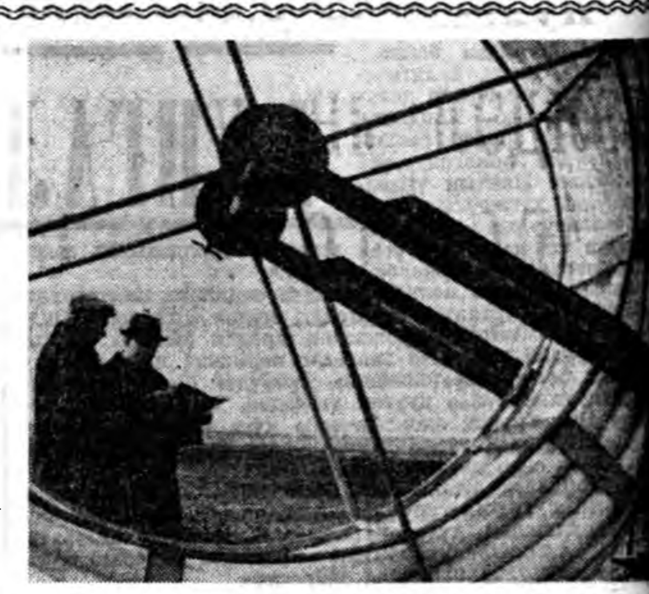
В. ОРЛО[...]

РЯЗАНСКА областиин Мещерскэ зональна мелиоративна туршалгын станциин коллектив хара хүрьһэтэ бэшэ зоны намагта газар хатаажа ашаглаха аргануудые бэдэрнэ. Тэрэниие түрүүлэн ашаглажа эхилхэ талаар туршалганууд хэгдэнхэй. Станциин коллектив областнингоо колхоз, совхозуудта хатаагдаһан газар ашаглан хэрэглэхэдэнь туһа хүргэдэг юм.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: станциин инженер-гидротехник Н. Г. Алексеев ба техник А. А. Шаров; станциин научна хүдэлмэрилэгшэд И. В. Кривошеин (зүүн гарһаа) ба И. В. Оськин ажал тухайгаа хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Түрүү дүй дүршэлтэй танилсагты

ГАЗАРАЙ ЭЗЭД—ЗВЕНОНУУД

Кубаниин суута таряашан, Социалис Ажалай Герой Владимир Первицкий тухай дуулаагүй хүн үсөөн байха. Энэмнай Россин Федераци соо эгээн түрүүлэн шахуу ажахын тоосоондо орожо, бэеэ дааһан, нарядгүйгөөр хүдэлдэг тусхай звено эмхидхээд, гайхамшагта үрэ дүн туйлаа ха юм. Тэрэнэй жэшээгээр орон доторнай ороoho таряа, пропашной ургамалнуудые ургуулха үбһэ тэжээл бэлэдхэдэг хэдэ мянган звенонууд эмхидхэгдээд, амжалтатайгаар хүдэлжэ байна.

Манай Буряадай республикын Хяагтын аймагай «Родина» колхоздо, Улаан-Үдын аймагай Ивалгын ОПХ-да, Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхоздо, Кабанскын аймагай зарим ажахынуудта кукуруза, хартаабха болон тэжээлэй бусад ургамалнуудые ургуулдаг тусхай звенонууд эмхидхэгдээд, хэдэн жэлдэ хүдэлнэ.

Тиигэбэшье энэ жэлдэ Зэдын аймагай ХХ партсъездын нэрэмжэтэ колхоз республика соогоо эгээн түрүүлэн, тракторно-таряан ажалай бригадануудай орондо бэеэ дааһан, ажахын тоосоондо оруулагдаһан, нарядгүйгөөр хүдэлдэг, ажалай түлөөһые хуряажа абаһан ургасынгаа зэргээр абадаг тусхай звенонуудые эмхидхээ. Энэ дүн дүршэл тухайнь хөөрөөн доро толилогдобо.

Зэдын аймагай ХХ партсъездын нэрэмжэтэ колхозой главна агроном В. ЛОБАДЗЕ хөөрэнэ:

— Хайшан гээ һаа, таряашад, механизаторнуудые хэһэн ажалдаа үшөөл харюусалга ехэтэйгээр хандадаг, үндэр баян ургаса абахын тула үнэн зүрхэнһөө оролдодог болгохоб, тэдэниие яажа зүбөөр урмашуулхаб гэжэ үнинэй хөөрэлдэдэг гээшэбди. Мүнөө ажахынуудай тракторно-таряан ажалай бригаданuудта хүдэлдэг механизаторнуудай олонхинь мэргэжэл шадабари ехатэй, оролдосотойшье хүнүүд. Тэдэнэр хабарай тарилга, ургаса хуряалгын үедэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ, бүхы хүдэлмэриие xaha саг соонь, яһала һайншье шанартайгаар дүүргэдэг.

Теэд, сэхыень хэлэхэдэ, ороoho таряанай, тэжээлэй болон бусад ургамалнуудай үндэр баян ургаса абахын тула хүн бүхэн үнэн зүрхэнһөө оролдоно, бүхы хэрэгтэй юумэ хэнэ гэхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, механизаторнууд ехэ, багашье ургаса гараа һаа, хамаагүй, зөөлэн хахалалга хэһэнэйнгээл зэргээр түлөөһэ абана ха юм. Тиихэдээ сагай уларилһаа дулдыдангүй жэл бүри баян ургаса абадаг болохын тула бүхы хүсэеэ гарган, хамаг арга боломжоёо элсүүлэн хүдэлнэгүй бшуу.

Жэшээнь, мүнөө олонхи ажахынуудта али нэгэ механизаторай хахалһан газарые ондоо хүн ерэжэ, тэндэнь үрэһэ тарина, намар баһал ондоо хүн ургасыень хуряажа абана. Ингээд ерэхэдээ поли бүхэнэй ургасын түлөө бодотоор харюусаха, бүхы һанаагаа табиха хүн үгы шахуу болоно бшуу.

Манай һанахада, энээнһээ болоод, һүүлэй хэдэн жэлдэ колхоздомнай ороoho таряанай, бусадшье ургамалнуудай тогтууритай һайн ургаса абтанагүй. Тиигэжэ колхоз гүрэндэ таряа худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбэй гурбан жэлэйнь даабариие дүүргэжэ шадаагүй. Ороoho таряанай, тэжээлэй ургамалнуудай бага ургаса хуряадагһаамнай боложо, малай ашаг шэмэшье өөдэтэй дээшэлнэгүй.

Табан жэлэй түсэбые дүүргэхын тула үлэһэн хоёр жэл соо бүхы тарялангай гектар бүхэнһөө 15—16 центнерһээ бага бэшэ ургаса хуряажа, жэлдээ 63—65 мянган центнер ороoho сугдуулжа абаха ёһотойбди. Мүн пропашной, тэжээлэй бусад ургамалнуудай ургасые эрид дээшэлүүлхэ болонобди.

Энэ зорилгые дүүргэхэ ямар арга боломжо бииб? Юу хэхэ хэрэгтэйб гэжэ бодомжолжо үзөөбди.

Нэн түрүүн хүршэ Шэтын областиин «Ундинский» совхозойхидой дүй дүршэлтэй һайса танилсаад, тэдэнэй жэшээгээр таряан ажалаа шэнэ гуримаар эмхидхэжэ, **урдань байһан тракторно-таряан ажалай томо бригадануудые болюулаад, орондонь бэеэ дааһан, ажахын тоосоондо ороһон, тусхай оньһожоруулагдаһан звенонуудые бии болгохо гэжэ шиидээбди. Тиигэжэ энэ жэлдэ колхоздоо тиимэ 7 тусхай звено эмхидхээбди. Тэдэнэй дүрбэниинь — ороoho таряа ургуулха, хоёрынь — пропашной ургамалнуудые ургуулха звенонууд, нэгэниинь — сабшалан харууһалха отряд байха юм.**

Звено бүхэндэ тарланай газар, тэрэнээ элдүүрилхэдэнь хэрэгтэй оньһон техникэ даалгагдажа үгтөө. Звеное даагшадаар эгээл дүршэлтэй, нүхэдтөө үгэеэ ойлгуулжа шадаха механизаторнуудые томилообди. Тэдэнэр звеногойнгоо гэшүүдтэй адли хүдэлөөд лэ ажалаа хүтэлбэрилһэнэй түлөө 15 процент нэмэлтэ түлөөһэ абаха юм. Энээнэй ашаар тракторна бригадын бригадирнууд, тоо бүридхэлшэ сүлөөрөө.

Жэшээ болгон. А. В. Калёновой звеное абаад үзэе. Эдэнэртэ Намаг, Ангархай, Нарин-Хүнды, Сагаан-Дабаан гэжэ газарнуудта 1425 гектар тарлалан даалгагданхай. Урдань 5 политой севооборот хэрэглэдэг байгаа һаа, мүнөө тэдэнэр 4 политой севооборотдо оробо. Байгша ондо энэ звено 1230 гектарта таряа, тэрэ тоодо 750 га дээрэ шэниисэ, 280 гектар обёос, 200 гектар сшмээн тариһан байна.

Звенодонь 5 гэнжэ мөөртэй, 1 резинэ мөөртэй трактор, таряанай үрэһэ хаяха 8 сеялкэ, 5 плуг болон бусад олон газар элдүүрилгын техникэ хабарай тарилгын үедэ хүдэлөө. Ургасаяа хуряахадань хэрэгтэй долоон комбайн, ЖВН-6 түхэлэй зургаан жатка үгтэнхэй.

Звено бүхэн тусхай технологическа картын ёһоор газар хахалха, элдүүрилхэ, ургаса харууһалха, хуряажа абаха, газараа үтэгжүүлхэ, уһалха хүдэлмэриие хүү өөһэдынгөө хүсөөр хэнэ. Хэрбээ ямар нэгэ хүдэлмэриинь өөһэдын хүсөөр хэгдэжэ саг соогоо хүшэхүртэхэгүй байгаа һаань, ондоо тээһээ хүнүүдые, хэрэгтэй техникэ абажа хэрэглэдэг байна. Тэрэнэйнь гаргаша звеногой ажалай түлөөһэнэй фондһоо гаргагдаха юм. Тиимэһээ тэдэндэ жэл соо тэды шэнээн ажал хэжэ, ямар хэмжээнэй продукци абахаб гэжэ даабари үгтэнэ, хэды шэнээн тоһо, түлишэ, запасной часть, ажалай түлөөһэнэй мүнгэ зөөри гаргашалхаб гэһэн лимит табигдана.

Пропашной ургамалнуудые ургуулдаг звено ямараар эмхидхэгдэнхэйб гэхэдэ, жэшээнь, П. Х. Побоковой хүтэлбэрилдэг звенодо 778 гектар тарялан даалгагданхай. Энэ жэлдэ тэрэнэйнээ 370 гектарта кукуруза, 370 гектартань зелёнко, 40 га дээрэ куузику таряа. Тэдэнэртэ 2 гэнжэтэ, 4 резинэ мөөртэй трактор, тэдэндэнь шагтагалха элдэб оньһон техникэ үгтэнхэй.

Хэнэйшье мэдэһээр, ороoho таряа ургуулдаг звенонуудта хабар майн эхеэр хэхэ ажалынь илангаяа ехэ. Харин пропашной ургамалнуудые ургуулдаг звенонуудта энэ үедэ ажалынь багашаг байдаг. Тиимэһээ эртын тарилгые унжагайруулхагүйн тула пропашной ургамал таридаг звенонуудай зарим техникые нүгөөдүүлдэнь ойро зуура үгэлсэжэ, эртын тарилгые түргэдхөөбди. Тиигээгүйдэ аргагүй. Мүнөө кукуруза түргэн тариха хаһын болоходонь, ороoho таряа ургуулдаг звенонууд тэдэнэртэ техникээрээ (илангаяа газар хахалалгада) туһална.

Ажалаа шэнэ гуримаар эмхидхэһэн түрүүшын жэлдэ хабарай тарилга хэр зэргэ һайнаар үнгэргэгдөө гээшэб? Яһала бараг гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Илангаяа В. И. Сухаревой даадаг таряа ургуулха звеногойхид эмхитэй һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлөө. Богонихон болзор соо 866 гектарта шэниисэ таряад, үшөө 300 гаран гектар обёос хаһа сагтань тарижа дүүргээ. Хабартаа 1000 шахуу гектар газар хахалаа. Эндэ дүршэлтэй механизаторнууд П. М. Смирнов, Ю. Р. Ефремов, П. Н. Казанцев гэгшэд звеногойнгоо залуушуулые хажуудаа дахуулан булта һайнаар хүдэлөө. Тэрэшэлэн Үшеэтэйн отделениин М. И. Бальчиновай даадаг звено хабарай тарилгын үедэ муу бэшээр хүдэлжэ гараба. Эндэхи залуу механизаторнууд Б. Цыренов, Б. Балданов, В. Тобоев, А. Дашижапов болон бусад эрхимээр хүдэлнэ.

Тарилга дээрэ хүдэлжэ байһан бүхы техникзээ һаадгүй ябуулха хэрэгтэнь мастер-заһабарилагшад В. П. Калёнов, П. И. Побоков гэгшэд звенонуудта ехэ туһа хүргөө.

Энээнһээ урагша механизатор бүхэнэй хэһэн ажал хэмжэгдэжэ, наряд бэшэгдээд ажалайнь түлөөһэн тодорхойлогдодог байгаа. **Мүнөө бүхы звено хабарай тарилгын үедэ 10 хоног соо хэды шэнээн ажал хээб гэжэ отделениин агроном актаар тушаажа абаад расценкын ёһоор түлөөһыень гаргана. Звено соогоо хэн хэды шэнээн, ямар шанартай ажал хээб, тэрэнэйнь зэргээр бүхы түлөөһэниинышье хубаагдадаг.** Энэмнай зуугаад хүнтэй бригада бэшэ, багахан звено ха юм.

Ши ехэ, би бага түлөөһэ абааб гэжэ гомдохо хүн үгы. Юуб гэхэдэ, эсэстээ абаһан ургасымнайл дүнгөөр гол түлөөһэн үгтэхэ, ороoho таряа хуряажа [...] даабаряа дүүргээ, үл[...] дүүргээ һаа, нэмэлтэ [...] һэ ехээр абахабди, дүү[...] шадаагүй һаа, нэмэлтэ [...] лөөһэнһөө хаһагдахаб[...] жэ мэдэхэдээ, хүн [...] оролдожо хүдэлнэ.

Ургасын абтажа, [...] дүн гаратар механи[...] нууд ажалайнгаа түлөө[...] гол фондһоо хэһэн хүд[...] риингөө зэргээр ава[...] абана. **Жэлэй һүүлдэ [...] тоосоониинь хэгдэжэ, [...] һөө гадуур продукци [...] абаһан байбал, тэрэн[...] сэнгэй 20 процентые [...] дөө абаха юм. Мүн на[...] шан үгтэдэг.**

Ингээд ерэхэдээ звен[...] хэн ургаса абаха түсэб, [...] баряа шадаал һаа үл[...] дүүргэхэ, гаргаша ба[...] гаар ехэ продукци үй[...] рилхэ гэжэ оролдоно. [...] һээл ажалайнь түлөөһэ[...] дулдыдаха байна бшуу. [...] мэһээ тарялангай ү[...] дээшэлүүлхын тула [...] хэрэгтэй юумэ түхэрээ[...] соо хэхэ, илангаяа агр[...] никын заабариие нар[...] сахиха болоно. Энэ[...] урагша намар наг ш[...] хүршөөгүйдэ тэрэниие [...] лан дээрэ зөөхэ гэхэдэ, [...] гаданууд элдэб шалта[...] дадаг, гэдэргээ тата[...] һэн. Таряанай газарта [...] дөө саһа тогтоохо г[...] ажалайнь түлөөһэн [...] энээнһээ мүртэй үрэ [...] гүй гээд, баһал урагш[...] жа үгэдэггүй бэлэй. [...] тиимэ юумэн байха [...] Хэһэн хүдэлмэримнай [...] ургасаар харюул[...] энээнһээ өөһэдымнай [...] доход сүм дулдыдаха [...] мэдэхэдээ, механизато[...] сагаа гамнангүй хүдэ[...]

Машина, техникээ [...] наар, бүтээсэ ехэтэйгээ[...] дэлгэһэнһөө звено б[...] ажалай дүн дулдыдаха[...] на. Тиимэһээ трактор[...] техническэ харууһа [...] заһабарилха тусхай отр[...] делени бүхэндэ бии.

Энэ жэлһээ эхилжэ, [...] най колхоз бүхы сабш[...] гаа тусхай оньһожор[...] даһан отрядта даалгаа[...] отряд сабшалан үтэгж[...] уһалха, ногооной үрэ[...] риха, үтэг хэхэ, зар[...] газарые үндэһөөрнь [...] руулха байна.

Иигэжэ таряан [...] бэеэ дааһан звенону[...] тусхай отряд эмхидх[...] ехэ алдуу хээгүйбди [...] һананаб. Газарнай [...] эзэтэй болоо, хүн бүх[...] дэ өөрынгөө бэлиг ша[...] ри, хүсэл эрмэлзэл га[...] аргатай болоо. Һайнаа[...] дэлжэ, эрхим үрэ дүн[...] лаһан хүнүүд зүбзөр [...] шуулагдаха, үйлэдбэ[...] ашаг үрэ дээшэлхэ б[...]

М. НАМЖИ[...]
бэшэжэ аба[...]

ҺУРГАН ХҮМҮҮЖҮҮЛГЫН ЖЭШЭ[...]

Совет ороной хүгжэлтын алишье шатада ажалай ба социальна ажал ябуулгада залуушуулые эдэбхитэйгээр хабаадуулха асуудалда Коммунис партимнай онсо анхарал хандуулдаг байһан. «Залуу үетэндэ өөһэдынгөө политическэ дүй дүршэл, экономическа ба культурна байгуулалтын асуудалнуудые шиидхэдэг дүршэлөө дамжуулан үгэхэ, залуушуулые үзэл бодолой талаар хүмүүжүүлхэ хэрэг хүтэлбэрилхэ, өөһэдынгөө эсэгэнэрэй хэрэг, Агуу ехэ Ленинэй хэрэг залуушуулай үргэлжэлүүлхэхынь тула хамаг юумэ хүү хэхэ гээшэ бидэнэй уялга мүн» гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев КПСС-эй XXIV съезд дээрэ хэлэһэн байна.

Жэл бүхэндэ гурба миллион шахуу залуу хүбүүд, басагад совет хүдэлмэришэн ангиин ба колхозно таряашадай зэргэдэ нэмэжэ абтана. Ажабайдалай үргэн зам дээрэ бэеэ даажа гараха зуураа, тэдэнэр ахамад үетэнэй ажалай, тэмсэлэй һайн һайхан ёһо заншалаар, жэшээгээр ябахые оролдоно. Партиин найдабарида харюу болгон, Эхэ оронойнгоо үмэнэ харюусалгатай байһанаа мэдэрэн, комсомол, бүхы совет залуушуул түйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр, эдэбхи үүсхэлтэйгээр аха нүхэдтэйгөө хамта коммунизм байгуулгын зорилгонуудые шиидхэлсэнэ.

Ленинэй захяа заабаринуудта үнэн сэхэ партимнай совет хүнүүдэй ёһо заншалаа нэгэ үеһөө нүгөөдэ үедөө дамжуулан үгэдэг гуримые орхингүй, саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ, арад зоной революционно, ажалай ба дайшалхы ёһо заншалай жэшээ дээрэ залуушуулые хүмүүжүүлгэдэ анхаралаа тон ехээр хандуулна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ залуу халааниие хүмүүжүүлэн болбосоруулгада бага бэшэ амжалта түйлагдаһан байна. Коммунис этигэл найдабаритай, һайн һайхан абари зантай байхаар, ажалдаа үнэн сэдьхэлһээ хандадагаар залуушуулые хүмүүжүүлхэ шэнэ онол арганууд олдожо, үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Тиимэ онол аргануудай нэгэн — залуушуулые ажалай мэргэжэлдэ, ажаһуудалай дүршэлдэ һургаха ябадал, нэгэ үгөөр хэлэбэл, һурган хүмүүжүүлгэ болоно.

***

Энэ тон шухала үйлэ хэрэг арбан жэлэй саана Ленинградта эхилһэн юм. Урдань офицер ябаһан Степан Степанович Витченко «Электросила» заводто эрхим бригаданuудай нэгые даажа байха үедөө юрэ бусын дурадхалтай үүсхэл гаргаһан байна. Хуулиин наһа гүйсөөдүй эдир залуу хүбүүдһээ сүм бүридэһэн шэнэ бригадые даажа абаад, тэдэниие гансахан үйлэдбэриин мэргэжэлдэ һургаха бэшэ, мүн бараниинь ажаһуужа шадаха болгохо гэһэн зорилго урдаа табяа һэн. Степан Степанович тэдэ хүбүүдээ үсэд нэтэрүүгээр һургажа захалаад, өөрынгөө баян дүй дүршэлые, мэргэжэлэйнгээ нюусые тэдэндээ дамжуулжа эхилһэн, хүдэлмэришэнэй үндэр нэрэ хүндэ, уялга тухай ойлгуулжа захалһан юм.

Тиигэхэ зуураа, һурган хүмүүжүүлэгшэ залуушуулда анхаралтай, энхэргэн байха ябадалые, хэрэгтэй болоһон газартань эрилтэтэй, шанга журамтай байха ушар ёһотой шадажа тааралдуулдаг байһан. Хүмүүжүүлэгшэ даажа абаһан хүбүүдтэеэ хаанашье — аяншалгада, стадион дээрэшье, театр ба кинодо, соёлой ордондошье сүг ябалсахые оролдоо. Иимэ эрхэ байдал хүмүүжэгшэ бүхэнэйнгөө абари зан, муу ба һайн талыень тодорхойлжо абахадань, Степан Степановичта туһалдаг бэлэй. Баясаха, заримдаа гомдохошье ушар тэрэндэ үсөөн бэшэ тохёолдоһон. Һүүлэй һүүлдэ даажа абаһан хүбүүдэйнгээ олонхидтонь тэрэ хоёрдохи эсэгэнь болоһон гээшэ. Армиһаа зариманиинь иигэжэ бэшэгээ эхилдэг байһан: «Амар сайн, аба... Матросой мэндые хүргэнэб...» гэхэ мэтээр.

С. С. Витченкын үнэтэ үүсхэл дэмжэгшэд орон доторнай олошорһон юм. Мүнөө манай ажабайдалда залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Үнинэй кадрова хүдэлмэришэд, өөрынгөө мэргэжэл эрхим һайнаар шудалһан, ажабайдалдаа оншотой сэсэн болоһон хүнүүд өөһэдынгөө халааниие тэсэбэри ехэтэйгээр, нягта наринаар бэлдэнэ, өөһэдөө үльгэр жэшээ харуулан, залуушуулые ажалай габьяа тээшэ дахуулна.

Хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлөөн илангаяа Ленинградта, Ленинградай областьдо үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Эндэ С. С. Витченко шэнги [...] рова 30 мянган[...]һаа [...] хүдэлмэришэд сүлөө [...] хүсэ шадалаа хайр[...] үнэн сэдьхэлһээ өөһэ[...] революционно, ажалай [...] дайшалхы дүй дүрш[...] ургажа ябаһан залуушу[...] дамжуулан үгэнэ.

Социально - экономи[...] хүгжэлтын түсэбэй [...] һуури дээрэ ленинград[...] үйлэдбэри дээрэ хүд[...] байһан залуушуулые [...] лай, үзэл бодолой, по[...] ческэ талаар хүмүүж[...] элдэб хэмжээнүүдые [...] лаад, бодото дээрэнь [...] лүүлжэ байдаг. Тогто[...] һон заншалай ёһоор [...] дэлмэриин үрэ дүн [...]

СССР-эй Верховно Советэй Национальностьнуудай Советдэ һунгалта үнгэргэхэ Буряадай АССР-эй һунгуулиин окружной комиссиин ээлжээтэ заседани боложо, республика дотор һунгалтада бэлдэлгын дүнгүүдые хаража үзэбэ. Комиссиин энэ заседани дээрэ республикын зарим министерство болон албан зургаануудай түлөөлэгшэд тоосоһон байна. Буряадай АССР-эй худалдаа наймаанай министрэй орлогшо Р. Г. Безручко, Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо Б. Г. Кушеев, ой модоной промышленностиин министерствын

Һунгалтые угтуулан

БЭЛДЭЛГЫН ДҮНГҮҮД СОГСОЛОГДОБО

ҮРС-ын начальнигай орлогшо Е. Н. Дмитриев, Буряадай геологоуправлениин ОРС-ын начальник Т. Е. Феофилантова гэгшэд һунгалтын үдэр худалдаа наймаанай ямараар эмхидхэгдэхэ байһан тухай элидхээ.

— Һунгалтын үдэр республикын соёлой байшангууд ба хүдөөгэй клубуудай уран һайханай бүлгэмэйхид һайндэрэй концерт табихаар бэлдэжэ байнхай, — гэжэ республикын культурын министрэй орлогшо Ж. Ц. Цыреннимаев тэмдэглэбэ. — Холын багахан һуурин нютагуудта автоклубууд, агитбригаданууд ошохо юм. Республикын театрнуудай артистнар Улаан-Үдэ городой ба зарим аймагуудай һунгуулиин участогуудта ошожо, концерт харуулха байна.

Улаан-Үдын авиапредприятиин түлөөлэгшэ Е. М. Стулев заседани дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ тэмдэглэбэ: республикын авиаторнууд Верховно Советэй һунгалта хангахаар гүйсэд бэлэн. Самолет болон вертоледууд, һунгуулиин холын участогуудта ошохо юм. Авиациин хүсөөр һунгуулиин документнүүд саг соогоо окружной комиссинуудта асарагдаха байна.

Республикын хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэдэй һунгалтада ямараар бэлдэһэн тухай Буряадай хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин — техническэ управлениин главна инженер Д. Д. Дашинимаев заседани дээрэ элидхэбэ.

Удаань Буряадай АССР-эй һунгуулиин комиссиин секретарь А. Б. Бардонов үгэ абажа, һунгалтада бэлдэлгын дүнгүүдые согсолхо зуураа, саашанхи зорилгонууд дээрэ онсолон тогтобо. Энэ асуудалаар һунгуулиин окружной комиссинуудай түрүүлэгшэнэр, секретарьнар үгэ хэлэһэн байна.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй эмхидхэлэй таһагые даагша Г. И. Воронин үгэ хэлээ. Тиигэхэ зуураа зарим аймагуудай һунгуулиин участково комиссинуудай ажал ябуулга тухай, мүн ойрын үдэрнүүдтэ бэелүүлэгдэхэ зорилгонууд тухай тогтобо. Хэжэнгын, Хориин, Бэшүүрэй аймагуудай, Гусиноозерск хотын зарим участково комиссинууд хангалтагүйгөөр хүдэлнэ гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Һунгалтада хэрэгтэй бүхы документнүүд бэлэн болгогдоод, участково комиссинуудта эльгээгдэнхэй.

Буряадай АССР-эй һунгуулиин комисси окружной комиссинуудай түрүүлэгшэнэр ба секретарьнарай мэдээсэлнүүдые шагнаба. Октябрьска һунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ Л. И. Бережной үгэ хэлэхэ зуураа, комиссиин гэшүүдэй ажал, участково комиссинуудай хүдэлмэри тухай хөөрэбэ. Округой агитпунктнуудта саг үргэлжэ хөөрэлдөөнүүд болоно, агитаторнууд кандидадуудай намтарые һунгагшадта хөөрэнэ гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Зэдын һунгуулиин окружной комисси ажал ябуулгаяа һайнаар эмхидхэнэ гэжэ заседани дээрэ элирүүлэгдэбэ. Энэ аймагта партийна, совет ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэгдэһэн саг үргэлжын агитбригаданууд эмхидхэгдэнхэй. Тиимэ бригадануудай гэшүүд участково комиссинуудта, агитколлективүүдтэ горитой туһаламжа хүргэнэ. Окружной комиссиин гэшүүд Захааминай аймагай участково комиссинуудай хүдэлмэритэй танилсажа, хэрэгтэй газартань ёһото туһаламжа хүргэһэн байна.

Загарайн һунгуулиин окружной комиссиин секретарь Э. И. Буерачный заседани дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, энэ комиссиин хараалһан түсэбөө яажа бэелүүлжэ байһан тухай тогтобо. Окружной энэ комиссиин заседани дээрэ һунгагшадые соёлой, худалдаа наймаанай талаар һунгалтын үдэр хангаха, мүн хэлхеэ холбооной хүдэлмэри тухай асуудалнууд зүбшэгдэһэн байгаа. Һунгуулиин участково комиссинуудта горитой туһаламжа хүргэгдэнэ.

Заседани дээрэ табигдаһан асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ Хориин һунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ В. М. Ломоносов, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советэй эмхидхэлэй таһагые даагша А. И. Попов, республиканска комиссиин гэшүүн Д. Г. Гончиков болон бусад хабаадалсаһан байна.

Заседаниин түгэсхэлдэ Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь В. И. Дубровский үгэ хэлэбэ. Һунгалтын үдэр окружной комиссинуудай гэшүүдэй, мүн нютагай Советүүдэй гүйсэдкомуудай бэелүүлхэ шухала зорилгонууд тушаа Президиумэй секретарь тодорхойгоор хөөрэбэ.

Буряадай АССР-эй һунгуулиин комиссиин гэшүүд саашанхи ажал тухайгаа хөөрэлдөө. Һунгуулиин комиссиин ээлжээтэ заседание энэ жэлэй июниин 18-да үнгэргэхэ гэжэ шиидхэгдэбэ. Тэндэ республика дотор һунгалтын ямараар үнгэрһэн тухай асуудал зүбшэгдэхэ байна.

ХӨӨРЭЛДӨӨН ҮНГЭРГЭГДЭНЭ

КПСС-эй ЦК-гай бүхы һунгагшадта хандаһан Хандалгые Жаргаланта нютагай зон ехэ баяртайгаар угтаа һэн. ...дэ хоёр агитпункт, һунгагшадай клуб мүнөө хүдэлнэ.

Нютагай соёлшод ажалшадые Хандалгатай танилсуулһаа гадна, депутадта кандидадуудай ажабайдал, ажал ябуулга тухай хөөрэжэ үгэнэ. ...шээлхэдэ, И. Жамьянов Далайтын хээрын станда, В. Февралев, И. Ербанов гэгшэд һаалиин фермэнүүдтэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөөд байна. Тиихэдэ Жаргалантын дунда һургуулиин директор Д. Д. Будажапов һунгагшадай клубые даана.

Ц. БАДЛУЕВ.

Сэлэнгын аймаг.
Тельманэй нэрэмжэтэ совхоз.

ҺУНГАГШАДЫЕ БАЯРЛУУЛХААР

Зэдын аймагай худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Советэй һунгалтада бэлдэхэ үедэ арад зоние эд бараа, эдеэ хоолоор гүйсэд хангахын түлөө шармайн оролдожо байна. Наймаалагшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Петропавловкын сельпогой (түрүүлэгшэнь В. Васильева), Оёорой совхозрабкоопой (түрүүлэгшэнь Ф. Саликов) хүдэлмэрилэгшэд түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр һара бүри түсэб-уялгануудаа ...үүлэн дүүргэнэ.

Мүнөө манай наймаалагшад һунгалтын үдэр хүн зоной ...тэ, хэрэглэмжэ гүйсэд хангахын түлөө ехэ бэлэдхэл ...хэ байна. Илангаяа холын ...эмэ, отара, гүүртэнүүдтэ ...һан малшадта ехэ анхарал ...нгдаха. Тэдэндэ хэдэн олон наймаалагшад автолавкаар, ...өөр болон бусад транспорар гараха юм.

Энэ асуудал манай аймпотребсоюзай правлени һаяхан ...рынгөө заседани дээрэ хараа үзөөд, шухала хэмжээнүүдые хараалба.

Д. НЕТУДЫХАТКО,
Зэдын аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ.

ТАДЖИГАЙ ССР. Хахад зуун жэлһээ жааха урда тээ мүнөөнэй Таджикистанай дэбисхэр дээрэ нэгэшье дээдэ тү, али тусхай дунда һургуули гэжэ байгаагүй юм. 200 хүнһөө ойройдоол нэгэнинь үзэг бэшэг мэдэхэ һэн. Харин мүнөө республикада юрэнхы эрдэмэй олон мянгаад һургуули, 9 вуз, 38 тусхай дунда һургуули, профессионально-техническэ 55 училищи тоологдоно.

Арадай гэгээрэлэй кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэ Душанбейн багшанарай институт ехэ үүргэ дүүргэдэг. Тэрэнэй математикын, физикын, хари хэлэнүүдэй, байгаалиин-географическа, ород хэлэнэй ба литературын, түүхын ба хэлэ бэшэгэй, педагогикын болон психологиин факультедүүд жэл бүри 1700 мэргэжэлтэдые бэлдэжэ гаргадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Душанбейн багшанарай институдай философиин таһагые даагша, философиин эрдэмэй доктор, профессор Музифа Гафарова (зүүн талаһаа хоёрдохи) институдай студентнэртэй байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ЦАХКАДЗОР — СУУТА КУРОРТ

Санашан үндэр хадаһаа шуурган түргэнөөр доошоо буугаад, эрид эгсээр эрьелдэжэ, дүүжэн харгы тээшэ шуумайн ошоно. Хэдэхэн минутын үнгэрхэдэ, тэрэмнай дүүжэн харгыгаар далайн нюруунһаа гурба мянга гаран метр үндэртэ гарашана.

Энэ хадаа үндэр хада дээрэ оршодог Цахкадзор гэжэ курорт болоно. Энэ курорт Ереванһаа ойройдоол хэдэн километртэ байдаг юм.

Цахкадзорые армян хэлэнһээ оршуулхада, Сэсэгүүдэй хабшал гэһэн удхатай. Байгаалиин, сагай уларилай таарамжатай зохид эрхэ байдалтай энэ үзэсхэлэн һайхан газарта хүн зон хаа хаанаһаа ерэжэ, амардаг болонхой. Убэлэй спортдо, аяншалха, хадын сэбэр агаараар сэлжэ дүүрэн амилан амарха дуратайшуул оронойманай зүг бүриһөө эндэ ерэдэг.

Хадаһаа санаар һолжорхо дуратайшуул Цахкадзорто илангаяа олоороо суглардаг. Слалом болон санын спортын бусад зүйлөөр һонирхолтой мүрысөөнүүд эндэ ходо үнгэргэгдэдэг юм. Санаар һолжорхо хаһа хахад жэл соо үргэлжэлдэг. Тиихэдэ эндэ агаарай температура 5—7 градусһаа доошо ородоггүй. Бакурианиин хүшэр бэрхэтэй харгыда орходоо бүри зохид, эгсэ бэшэ харгынууд олон.

Санашад креслэнүүдтэ һуугаад, канадаар татагдаһан табан километр утатай зай гаталдаг. Энэ дүүжэн харгын дууһахада, Техиниз хадын оройдо гарашаһан байхат. Эндэһээ Кавказай хадануулай, Арарадай үзэсхэлэн гоё газарнуудые хаража, зүрхэ сэльхэлээ ханахат.

Эртэ үглөөгүүр хадын оройдо гаража ябахада, санашад наранай элшэ туяагаар гэрэлтүүлэгдэһэн модоной орой, элдэб түхэлтэй боложо тогтошоһон хүр саһа, шандаганай угалзата мүрнүүдые хаража, һайхашаадаг байха юм.

Эндэһээ Техиниз хадын хормойдо Цахкадзорой эгээл гоё газарнуудай нэгэн гэжэ тоологдодог Акказанска заповедник эхилдэг. Кавказай амитадай аймагай заншалта түлөөлэгшэдһөө гадна, эреэн соохор гүрөөһэд, бодон гахайнууд, үнэгэд эндэ олон.

Цахкадзорой хадын ташалангуудтахи ой модоор баян үзэсхэлэн гоё хабшалнууд олон тоото аршаан булагуудтай. Тандзаджур-Грушын уһан, Тутуджур-Гашуун уһан гэһэн нэрэнүүд энээниие бодотоор гэршэлэн харуулна. Цахкадзорһоо холо бэшэ «Бжни» гэжэ аршаан бии юм. Хадын хормойдо һая баригдаһан гостиницада урэмдэгдэһэн нүхэнһөө сорьёлон гаража байдаг халуун аршаан эндэһээ асарагдадаг байха юм.

Армениин саһата хадын энэ курортын алдар суу жэлһээ жэлдэ ургана, Цахкадзорто амарха дуратай спортсменүүдэй, туристнуудай тоо олошорно. Эндэ шэнэ гостиница, амаралтын байшан, кафе, магазинууд, спортын бүлэг барилганууд урган бодоо. Эндэ амарагшад Ереван хото, Севан нуур, Эчмиадзин болон Армениин ССР-эй үзэсхэлэн һайхан газарнуудта экскурсяар ошодог байна.

Цахкадзорто амаралтаяа нэгэ дахиншье үнгэргэбэл, хадаһаа санаар һолжорхо, хада газарта амарха дуратай болохолта.

Эдвард АСЛАНЬЯН,
АПН-эй корр.

Сергей Цырендоржиев

Туужаһаа хэһэг

(Үргэлжэлэл. Эхинниинь манай газетын июниин 12-ой номерто).

ТЭРЭ УРШАГТА һүниһөө хойшо Агваанай ажабайдал хубилшоо һэн. Хүбүүн хүгшөөдэйгөө һалан һандангүй дахадаг болобо. Уданшьегүй моринойнь хүлэй шарха бамбайтараа хабдаад, эдеэрлэбэ. Пагма хүгшэн шархынь хоро абхуулхын тула һүөөр угаадаг, үнгэрэгшэ зун суглуулһан ёгүүжэн, халаахай үбһэнүүдээ бусалгаадшье, дэотээгээдшье шархыень боохо юм. Шархаяа сэбэрлүүлхэдээ моринһоо байха хүншье тэсэжэ ядадаг гээшэ бээзэ. Теэд халтар хээр ээзэни миниил түлөө оролдоно гэжэ мэдэһэншүү, балай ехээр тэршэлдэггүй, үлүү үбшэнтэй байбалнь, үндэгэд гээд, шэхэеэ хумиилгаад, хазахаяа забдан, уусаяа хүдэлгэшэдэг һэн. Агваан хяаг үбһэнэй эгээл хүхыень һуулижа абаад, мориндоо һарбайха. Тэрэнь уралаа дарьбагануулан, үбһыень амтархан жажалха, хаа-яа хүбүүнэй мүр дээрэ хоншоороо дүмүүхэн таблад, үдхэн хара һорьмоһотой нюдэеэ анилдуулан, нааршаан зогсодог һэн.

Моринойнгоо эрэмдэгтэһэнһээ хойшо хүгшэн, залуугүй эдэ гурбан уруу дуруунууд, үгэ хүүршье ехэ хэлсэдэггүй, үбшэнтэнэй хажууда байһаншуу аалиханаар хөөрэлдэдэг болошоо бэлэй. Янгаршье хэлээ һанжуултараа гүйхээ болинхой, үдэрһөө үдэртэ тамираа алдажа байһан моринойнгоо хажууда ошожо һуугаад, үбһөө үмхэлыш даа гэлэншүүгээр гангинадаг, тиигээд тэрэнэйнгээ хяагай һайхание түүбэрншэлэн жажалжа эхилхэдэ, һаглагар һүүлээ шарбалзуулан, гэр тээшээ «харыт» гэһэншүү хусаад абадаг.

ҮДЭШЭ... Пагма хүгшэн үрөөһэн эбэртэй сараа хүтэлөөд, соолго руу ошонхой. Дулма эжынь хонидоо хаагаад һаял ерэнхэй, дэгэлээшье тайлангүй галаа носоохоёо зомгооһо зулажа эхилбэ. Агваан альгандаа үргэеэ тулаад, пеэшэнэй амһарта эбһээлэн һууна. Һаянай дэн носооногүйд. Юуб гэхэдэ, харшииниинь дууһаха дүтэлэнхэй. Тиимэһээ шухала хэрэгэй гараагүйдэ носооһонойшье үлүүдэ ааб даа. Тээсгэнэй Дулмынгаа Сэбүүдэйн Цыремпил тухай ном асархадань хүгшэн хүүгэн хоёр хэдэн үдэшэ удаа дэнгээшье гамнангүй уншуулаа.

Түлеэнэй носожо эхилхые хүбүүн ехэтэ һонирхон харана. Галай хүхэбтэр дүлэн түлеэ хомхой хэлээрээ долёо долёоһоор түрүүшээр халаагаад, харлуулаад, һүүлдэнь ташаганатар носоожорхино. Тиниһээршье пеэшэн хүүешэбэ даа. Амһарынь дүлэтэн, халуу сохижо захалба. Ханаар элдэб һүүдэр унжаганалдана, һүрэнэд. Гэр соохи бүхы юумэн хуу байрадаа хэбэртэй аад, юунэйнь һүүдэр иимэ һүрөөтэйгөөр, дэбхэрнэ, нугарна, хухарна гээшэб? Хибэс дээрэхи арьяатанай шара нюдэн, сагаан һоёонь үдэрэйхидэ орходоо бүри элеэр харагдана. Абьяастайгаар носоһон түлеэн Агваанда ямар нэгэн наартай зохид үльгэр хөөрэһэншүү шииганана. Дулмын сайгаа табихаяа бодоходо мантан томо һүүдэрынь ханаар нугараад, дээбэридэ тудашаба.

— Үү, ямар ута гээшэбта, эжы, — гээд хүбүүн эхынгээ хормойһоо татаад, һүүдэр руунь зааба.

— Агваан, хара даа, энэ нохой гээшэ, — гээд эжынь долёобор хургаяа нугалаад, эрхингээ ёдойлгоод, шэгшы хургаяа дээшэ доошонь хүдэлгэбэ. Нээрээшье, ханада шэхэеэ һэрмылгэжэрхиһэн нохойн тархи бии болоод, урагшаа дугтагашан хусахадал гэбэ. Агваан мүн лэ һажаагаад туршаба. Эхэ хүбүүн хоёрой гарай һүүдэрнүүд нохойнууд болоод урда урдаһаа дугтагашалдаба. Агваанай хүхиһэншье гээшэнь аргагүй даа. Хараагүй юумэеэ хараба ха юм.

Пагма эжын маанияа уншаһаар газааһаа оромсоороо, хубсаһаяа тайлаад, орон дээрээ ошожо абяагүйхэн һуушаба. Гэр соо дахяад хонжэн.

Газаа ходоодо хүхюун, сэнгүү гэжэ хүбүүн ходо һанадаг һэн. Үнэн дээрээ тиимэ бэшэ хаш. Гэр соо хамаг юумэн хуу танил: хүгшэн эжынь, Дулма эжынь, ханын арсалан, эсэгын мүнгэн хутага... Харин газаа — б-р-р — хүйтэн. Эндэ, халуун пеэшэнэй дэргэдэ һууханьямар зохид, ямар аятайб. Агваан газаашаа гарахадаа бишыхан шэнги болошодог, харин гэртээ тэрэ ёһотойл эзэн бэд даа.

Агваанай гэдэһэниинь үлдэнэ. Ороһотой шүлэ хүлһөө бушхатараа эдижэрхидэг һаа, агшуухан, шэмэтэйхэн шүлыень гамтайханаар шэмэлэн һорожо байгаад гүзээнэйнгээ бүрдыштэр, үбдэштэр халбагададаг һаа, гоёл бэлэй. Хүбүүн шүлһэеэ залгяад, бэеэ һамааруулхын тэдыдэ гал руу жэжэхэн зомгоол шэдэсэгээнэ. Зомгоолшье пүрд байса дүлэндэ абтаад, тэрэл зуура сагаан шандаруу болон хиидэшэнэ. Гартань мэнэ һаяхан байһан зомгоол аад, хайшаа үгы болошоно гээшэб? Хаанаһаа гал бии болодог хаб? Утаан хайшаа ошоно хаб? Аяар холын баруун зүгтэ, тэрэ хүхэрэгшэ хадануудай саана дайн байлдаан нижаганана. Агваанай эсэгэ тэндэ ябанал даа. Жанчиб баабайгаа харадаг һаа! Ошор ахайнь эсэгэ үрөөһэн гаргүй. Хаанаб тэрэ гарынь? Үгы болошоо. Халхын-Голдо алдаа гэлсэдэг. Хулганаандал үүдэн шүдэтэй самурайнууд хазажархёо ёһотой. Саһан хайлаад, сэсэг ногоон ургадаг. Теэд тиимэ һайхан, үнгэ бүриин сэсэгүүд хаанаһаа бии болоноб? Хүбүүнэй мэдэхэгүй юумэн барагдашагүй даа. Хүгшөөдэйһээ асуубал, мэдэхэл даа, теэд тэрэнь харанхы үглүүда урууханаа хараад һуушанхай, юушьеб шэншэлнэ. Дулма эжынь мүн лэ сүлөө тухагүй пеэшэн стол хоёрой хоорондо һүндэлнэ. Яахабши теэд, Агваан галаа һахяад лэ абяагүйхэн һууха болоно бшуу.

Янгар һоб-һаб хусаба. Тэрэ дүтэлжэ ябаһан хүниие харахадаа иимэ номгоноор хусадаг юм. Дулма үүдэ руу шэхээ табин шагнаархаад:

— Шаргын хахинаха дуулдана. Манайхи руу ха, — гэжэ хэлэбэ.

— Ягаа орой ерэһэн айлшад гээшэб, — гэжэ Пагма хүгшэн ашаарханги хэлээд, үлгэсэһөө дэгэлээ абажа, мүр дээгүүрээ хэдэрбэ. — Дулма-аа, дэнгээ носоо даа. Гаража нохойгоо уяжархиһуу. Ямар һонинтой айлшад буухань гээшэб, юрэдөөл, һаянай муу зүүдэ үзөөгүй һэм.

Уданшьегүй газаа мориной турьяха, саһанай шаршаганаха, хүнүүдэй хөөрэлдэхэ дуулдаба. Аюшатан, мүнөө болоод байхада Жанчибтан анханһаа хүндэмүүшэ, даараһан хүниие дулаасуулаад, үлдэһэниие хоолдуулаад гаргадаг заншалтай айл юм. Тиимэһээ хүнэй орожо ерэхэдэ гэр соонь шууяатай, хүхюун болошодог, элдэб һонин хөөрэлдөөнэй һагабша таһарха барагдаха гэжэ байдаггүй. Бүгшэм, бүтүү гэр руу сэбэр агаарай шууян, арюудхан ороһон мэтэ, ерэһэн айлшан эдэнэй сэдьхэлые урма баяраар халяадаг.

Сэн бун болошоһон колхозой түрүүлэгшэ Балжид үүдэндэ харагдаба. Айлай баабайнуудтал томо бэетэй энэ абгайһаа Агваан юундэб даа айдаг.Ууртай харасаһаань гү, али сад-няд хашаһан хоолойһоонь гү, бү мэдэе, юрэдөөл, Балжидай ерэхэдэ Агваан али нэгэ тээ бэеэ хороогоод, шугшагархан һуудаг. Мүнөө түрүүлэгшэ оро ороһоор мэндээшье хэлэнгүй, боролжын мүшэрөөр хэһэн хамуураар хаатанхынгаа саһа гүбижэ оробо. Хойноһоонь баһа нэгэ эхэнэр ороод, богоһын наана байшаба. Набтархан, Дулмын шэнээн бэетэй тэрэ эхэнэр Балжидай хажууда үхибүүн мэтээр харагдана. Галай гэрэлдэ тэрэ таниггдаагүй субхигар сагаан шарайтай эхэнэрэй нюдэниинь наранай элшэдэ тудуулһан мүльһэнэй түгдэрхэйдэ адляар ялалзана. Агваан гэнтэ гурбадахи айлшанаа обёоржорхибо. Өөрынь тухай бэетэй, хүлһөө эхилээд тархидаа хүрэтэр оройлгошоһон пүсхэгэр харахан юумэнэй орбойхожо байхань харагдаба. Агваан хүл дээрээ бодоод, үлын-үлын шагаана. Харанхыда юушье илгаруулхын тусагүй.

— Һайн байна гүт? — Балжид хашамал хоолойгоор Агваанай обогод гэтэр мэндэшэлжэрхибэ.

— Һайнууд, — гэжэ Дулма уриханаар харюусаад, Балжидай урдаһаа миһэрбэ. — Үншэй харагдаагүйлши.

Түрүүлэгшэ Дулмаһаа оройдоол хэдэн наһа эгэшэ юм. Хоёр эжынэрэйнгээ Балжидые хайрлан хөөрэлдэжэ һуухые хүбүүн нэгэнтэ бэшэ дууладаг. 1939 ондо Халхын-Голой дайнда нүхэрэйнгөө унахада тэрэ гар дээрээ үйнүйн дээрээ гараһан гурбан шагша багатай үлэһэн юм. Теэд ямар хатуу зоригтой, уйдхар гашуудалаа нюужа шададаг, хүн зоной түлөө оролдожо ябадаг эхэнэр гээшэб! Үхибүүдээ һахюулха эхэтэй бэшэ. Ехэ хүбүүниинь юһэтэй, баганань зургаатай. Зүгөөр гэр тойронхи ажалдаа тоти, бэе бэеэ абалсаад, харалсаад байдаг гэлсэдэг.

Дулма дэнгэй голой буурсаг шэмхэлжэ сэбэрлээд, нособо. Гэр соо гансатал һаруул уужам шэнги болоно. Түрүүлэгшэ айлшадтаа ород хэлэн дээрэ хандаба. Хубсаһаа тайлажа, дээшээ гарахыень уриба хэбэртэй. Пилагар хара шагтатай пальтогоо Пагма хүгшэнэй орон дээгүүр шэдэжэрхеэд, Балжид тэрэ бишыхан амитанай хубсаһа тайлашаба. Агваан амяа дарашоод хаража байна. Ноһон шаали, пулаадууд, телогрейкэ гэхэ мэтэ хубсаһанууд орон дээрэ обойшобо. Һүүлэй һүүлдэ хөөһэндэл һэбхигэр шаргал сагаан үһэтэй толгой энэ далан дабхар оройлтын саанаһаа харагдашаба. Агваан ород үхибүү нэгэтэшье хаража үзөөгүй. Альганай тухайхан шүмбэгэр нюуртай, хонхойшоһон хасартай, хүбүүнһээ һураггүй томо хамартай, үдхэн һорьмоһотой бэрэ бэлтэгэр нюдэниинь дэнгэй байрагүй дэбхэрһэн гэрэлдэ мүльһэнэй хэлтэрхэйнүүд мэтэ ялалзанал. «Яаһан томо нюдэн гээшэб! Хүйтэндэ даарадаг хаш даа, тооһо шорой орошодог ёһотой», гэжэ Агваан бодоно. Хүбүүн нюдэеэ шангаар аняад дахин нээбэ. Урдань нөөхил басагаханиинь сошонги нюдөөр хүбүүе шэртэшоод зогсоно. Хүгшэн эжынь хөөрэдэг үльгэрэй дэльбэ соо-һоо мүндэлшэһэн сурагар сагаахан басаган мүльһэндэл хүхэ нюдэнһөө ошо сасуулан байнал. Хүбүүн дахяад нюдөө анижархиба. Балжид Агваанай толгой эльбээд, урихаһаар үндэр сээжынгээ һалганатар энеэжэрхибэ. «Дулаахан, зөөлэхэн гартайл», гэжэ хүбүүн түрүүлэгшэ тухай гайхан бодобо.

— Пеэшэндэ дүтэлэ, дулааса, — гэжэ түрүүлэгшэ басаганда ородоор хандаад, һуга дороһоонь хүнгэхэнөөр үргэжэ, һагсагархан бэеынь энхэрэнгеэр сээжэдээ няагаад, пеэшэнэй хажууда табижархиба.

Агваанай урман хухаршаба. Хүгшэн эжы хүүгэн хоёр ород хэлэ ойлгодоггүй һэмнай. Ямар зөөлэхэн, ямар һэбхигэрхэн үһэтэй басаган бэ. Толгойгоо халта хүдэлгэхэдэнь хүбхэгэрхэн үһэниинь халтар хээрэй дэлһэндэл обхогод гэхэ юм. Хониной ноохоной хайшаар үсэгэлдэр лэ абхуулһан шэрхэгтэл шэрүүн, жэрхын нюргандал һубагтай толгойгоо Агваан өөрөөшье мэдэнгүй эльбээд үзэбэ. Хүбүүнэй эшэдэһэниинь хүрөөд, толгойгоо гараараа бүглэн, пеэшэнэй һүүдэртэ орошобо.

Мүр дээгүүрээ дулаан пулаад нэмэринхэй басагаханай эхэ нэгэл юумэндэ гомдолтой янзатай. Плита дээрэ гарнуудаа дэлгэн дулаасана, бишыхан үхибүүнэй ербэдэһэндэл, толгойгоо гунхуулна, сэнхир хүхэ нюдэндэнь нулимса тогтошонхой юм гү — ялалзаһан зандаа.

Пагма хүгшэн пеэшэнэй амһарта обоолоотой түлеэн дээрэ һуугаад, ород басагаханиие бэедээ няагаад, толгойхониень эльбэбэ. Агваан атаархангяар амияа даран, шүлһэеэ залгиба. Басаганай үһэн өөрөө гэрэлтэжэ байна гэжэ һанахаар, харин толгойень эльбэжэ байһан эжынь гар харуудха модоной гэшүүһэндэл арбайжа харагдаба. Хүбүүн өөнтэгтэ абтан, эжынгээ нюрга руу һэмээхэн түлхеэд абаба. Теэд хүгшэн эжынь сожоёошье татаха хэбэргүйл.

— Зай, ямар һонинтойбта? — гэжэ Балжидай урданайхяараал сад байса асуухадань, Агваан бүтүүхэн баярлаба, юуб гэхэдэ түрүүлэгшэ бултанда ойлгосотой хэлээрээ хөөрэжэ эхилхэнь хаям. Хүгшэн эжынь басаганай толгой дээрэһээ гараа абажа, үбдэг дээрээ табиба, харин Агваан шала дээрэ дабшалжа һуугаад, басаганай дороһоонь өөдэ һонирхоһон зандаа. Халуун агаарта үлэ мэдэг һабхалзажа байгаа үһэниинь мэнэ далитан, бэеынь үргэжэрхинэ аа гү гэжэ һанахаар.

— Унаа гэхэдэ, гансал сартай үлеөлди даа. Халтар хээрэймнай хойто хүлые гарюуһан гэмтээжэрхёо. Нэтэрһэн лэ шоно хадаа шүргэ соогоо байһан моринд орoo юм бээз. Эдэгэхэ юм гү даа, үгы гү... хөөрхы. Майн эхеэр хурьгад адхаржа эхилхэнь гээшэ. Бэшэшье ондоо хэлэхэ юумэн үгы хэбэртэй...

Пагма хүгшэн дорьбогүйхэнөөр, аалиханаар дуугарна. Агваанай нюдэндэ тэрэ тодхорто һүниин үзэгдэлнүүд зурагад харагдаадхиба.

— Хүсэмнай багадана даа. Дулмамнай залуугаараа тэсэнэл гээшэ. Дохолон туйга намһаа туһа юун байхаб, хүл доогуур орёолдожо һаалта хэхэһээ ондоо ажалгүй болоһон шабганса аабзаб даа...

Дулма гараа дэлгэн ухаа алдажархиба:

— Юун гэнэ гээшэбтэ, эжы, танайл хүсөөр бүхы ажалаа барижа байна ха юмбиди!

Түрүүлэгшэ һанаа үнөөндэ абтанги, доодо уралаа ута болгон, бүдүүн томо хуруунуудаараа үбдэгөө тоншосогообо.

— М-даа, хайран морин... Шэмээ алдажа, һаблагташоогүйдэнь, саашань болгожорхёо һаамнай яаха юм? Нюуртаа үһэтэй амитан гүбэ... — гээд, тэрэ хүгшэн тээшэ духагад гэбэ.

Агваан басагаяашье мартажархиба. «Муу, муухай һамгантш! — гэжэ хүбүүн үнэнхэ зүрхэнһөө сухалдан шэбшэнэ. — Шинии морин бэшэ, манай, минии баабайн!»

Пагма хүгшэн баруун гараараа наманшалан:

— Ай, бурхан, аманай алдуури юумэ бү хэлыш, хүүгэмни! Хүбүүнэймни морин хаям. Эмнигһээнь өөрөө ургалжа, хазаар мэдүүлһэн, аймаг соогоо суута гаража, солоёо дуудуулһан, нютаг нугынгаа нэрэ нэрлүүлһэн хүлэгөө нэрбүүлхэ гэжэ яахабиб. Халтараа өөрынгөө ами наһантай сасуулан тоолохолби, — сэдьхэлээ ехээр хүдэлгэһэндөө тэрэ хамараа хүлэршоод, амидажа һууба. — Эгээл эндэм зүрхэн доромни хүндүүлхэйгэнэ. Һанахал бүхэндөө амимни хаагдашахаяа һанадаг. Аймагай центр хүрэтэр Жанчибни халтар хээрээрээ ошоо һэн гүб даа Бага уунхайшаг һэн, хүбүүмни. Маанадаараа хаһасаад лэ, баруун тээшээ тооһо бурьяса хатаргашоо һэн, — гээд, Пагма хүгшэн урда ханада үлгөөтэй хүбүүнэйнгээ дүрэ тээшэ нёлбоһотоһон нюдэеэ онилгон харахадаашье, юумэ обёорногүй янзатай. Агваан хүгшөөдэйгөө хайрлажа, мүртэнь аһашаба, түрүүлэгшэ тээшэ хүмэдхэеэ буулгаад, хёлойно.

(Түгэсхэлынь хожом гараха).

...дэлмэришэнэй үдэр — октябрин 2-то, РКСМ-эй III съезд дээрэ В. И. Ленинэй ...хэлэһэн үдэр согсологдо...

...Хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэ... һүүлэй үедэ һонирхолтой элдэб онол аргаар баяжахай. Нэгэдэхеэр, кадро... хүдэлмэришэн һая абта... залуу хүниие гү, али ...эли бригадые шефтэ... ...ана. Хоёрдохёор, дүршэл ...этэй мэргэжэлтэдэй бүхэ... коллектив һургуулиие, ...лэдбэриин бригаданууд, ...алай ба амаралтын ла...ьнуудые шефтээ абана, ...рбадахяар, бааза һайнтай ...едприятинууд техническэ ...эргэжэл олгохо училищи...дые шефтээ абана. Хү...үжүүлэгшэдэй эдэбхитэй ...баадалгатайгаар түрүү... ...н салингай баяр ёһолол, ...мида мордохуулга. армида ...ба хэжэ байһан нүхэд... солдадуудта бэшэг бэшэлгэ, армиһаа табигдажа ерэгшэдтэй уулзалга үнгэргэгдэнэ.

Орон доторнай үшөө нэгэ иимэ онол арга дэлгэрэнхэй. Дүршэлөөр баян хүмүүжүүлэгшэ өөрынгөө даажа байһан бригадада хэдэн залуу хүдэлмэришэдые абаад, түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргана. Тэдэ залуушуул армида абтагшада гү, али ямар нэгэ ондоо шалтагаанаар коллективһээ гарагшадай һуурида табигдадаг байна. Нэгэ-хоёр хүнэй ажалһаа гаража ошохо ушар зайлашагүй байдаг гээшэ, тэрээнһээ айха хэрэггүй. Хүмүүжүүлэгшын ашатуһаар байгуулагдаһан бригадын гол хүсэн болохо түрүүшүүлые, һайн һайхан ёһо заншалые алдахагүй шухала. Тиигээд байбал, ямаршье «хүшэр» залуушуул коллектив соо түргөөр болбосордог байха юм.

Үйлэдбэриин түрүүшүүл — социалис мүрысөөндэ илагшадай Бүхэроссин һаяхан үнгэргэгдэһэн зүблөөн дээрэ Алтайн фрезеровщик, Социалис Ажалай Герой А. В. Селиверстов иимэ онол арга тухайгаа хэлээ һэн. Тэрэ өөрынгөө нүхэр — Барнаулай станогуудые бүтээдэг заводой токарь, Социалис Ажалай Герой Иван Кузьмич Шипулинай ажалһаа жэшээ абажа хэлээ.

Хэдэн жэлэй саана Иван Кузьмич бригададаа хэдэн залуу хүбүүдые абажа, «хүнүүдэй зэргэ хүн болгожо, ажабайдалай замда гаргажа» эхилһэн юм. Тэдэ залуушуулаа өөрынгөө мэргэжэлэй «нюусада» һургаха зуураа, тус бүриинь абари зан мэдэжэ, өөрынь хэлэдэгэй ёһоор, «һэшхэлэй хүсөөр» тэдэндээ нүлөөлжэ эхилһэн. Байн байтараа бригадань баран шахуу шэнэ хүнүүдээр һэлгэдэһэн байна. Теэд түрүү зэргэдэ ябаһан лэ зандаа.

Залуу хүбүүдые һурган хүмүүжүүлжэ байхадаа, Иван Кузьмич өөрынгөө хүдэлмэридэ эрилтэ ехэтэйгээр, шүүмжэлхы ёһоор хандадаг байһан. Нэгэтэ болоһон арсалдаанай һүүлээр мүнөө үеын комсомол-залуушуулай бригадые урданай эрдэм мэдэсээр хүтэлбэрилхэ арга болёо гэжэ ойлгоо һэн. Ушар иимэһээ үдэшын техникум заатагүй дүүргэхэ гэһэн зорилго урдаа табиба. Бэрхэшээлгүйгөөр энэ зорилгонь бэелүүлэгдэхэгүй байһан. Гэр бүлын хэрэг, бригадын хүтэлбэри, хүмүүжүүлгэ ба өөрынь һуралсал — эдэ бүгэдые Иван Кузьмичай хүсэл эрмэлзэл эсэсэй эсэстэ дабажа шадаа.

Урдаа табиһан зорилгоёо дүүргэһэнэйнгээ удаа нүхэр Шипулин «залуу хүбүүдэй бригада намда даалгахыетнай гуйнаб, тэдэнние ажабайдалай үргэн замда гаргаха байһанаа найдуулнаб» гээд мэдүүлгэ соогоо бэшээ бэлэй. Энэ гуйлтань харагдажа, Иван Кузьмич һурагшадаар хүдэлмэрилжэ байһан арбан залуу хүбүүдые даажа абаа һэн. Хүбүүдынь баран металлистын мэргэжэл шудалха хүсэлэнтэй байба. Түрүүшын үедэ элдэб бэрхэшээл тохёолдоо: бригадань хоёр һара удаагуур түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Хэды хүшэр хүндэ байгаашье һаань, Шипулинай хүмүүжүүлхы бэлиг шадабари, баян дүй дүршэл зориһон хэрэгыень эсэстэнь хүргэхэ арга олгоо бэлэй. Бригадань гансахан нормоёо дүүргэдэг бэшэ, харин холо үлүүлжэ һураа.

Иван Кузьмич Шипулин манай үе сагай гол шухала эрилтэнүүдэй нэгые тон зүбөөр ойлгоһон байха юм. Эндэ саг үргэлжэ һураха, эрдэм мэдэсээ ходо гүнзэгырүүлхэ, техническэ шэнэ туйлалтануудые мэдэһэн байха тухай хэлэгдэнэ. Научно-техническэ революциин ехээр хүгжэжэ байһан энэ үедэ үйлэдбэриин технологи, машина, техникэ түргөөр хубилна. Һураха, ойлгохые оролдоогүй хүнэй баһал түргөөр гээгдэлдэ орохонь мэдээжэ.

Имагтал һурган хүмүүжүүлэгшэ үйлэдбэри дээрэ хүдэлжэ байһан залуушуулые эрдэмдэ эрмэлзэлтэй болгохо уялгатай. Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, ажалша бэрхэ хүнүүдэй залуушуулые һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ амжалта туйладаг байһаниинь мэдээжэ. «Эдэнэр — шэнэ техникэ һайнаар шудалһан хүнүүд. Тэдэнэр үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулна, хуушарһан нормонуудые шэнэлнэ, ажалай эмхидхэл хубилган һайжаруулна. Тэдэнэй туйлалтанууд — шэнэ амжалтын, зохёон байгуулхы ажалда олоороо баатаршалга гаргаха эшэ үндэһэн болоно» гээд совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалга соо хэлэгдэнэ.

Залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлөөн социалис мүрысөөнтэй таһаршагүй холбоотойгоор хүгжөөгдэнэ. Хэнэйшье мэдэһээр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлдэг, мүнөө үеын техникэ һайнаар шудалһан, түрүү дүй дүршэл эдэбхитэйгээр халан абадаг хүнүүд мүрысөөндэ илажа гарадаг гээшэ. Игэжэ «өөрөө шадахал һаа, нүхэрөө һурга» гэһэн ёһо гурим хүдэлмэришэдэй дунда бэелүүлэгдэнэ. Хүмүүжүүлэгшэдэй жэшээгээр ондоошье кадрова хүдэлмэрилэгшэд энэ һайн һайхан уг зорилготой хэрэгтэ хабаадалсажа эхилнэ.

* * *

Үйлэдбэри дээрэ ажаллажа байһан залуушуулые һурган хүмүүжүүлхын түлөө хүдэлөөн улам үргэдэжэ байна. Хаа хаанагүй һурган хүмүүжүүлэгшэдэй советүүд байгуулагдана. Тэдэ Советүүдтэ бэлэдхэлтэй, нэрэ зэргэтэй хүнүүд — ажалай ба дайнай баатарнууд, парти, комсомолой ветеранууд ороно. Һайн һайхан уг зорилготой энэ хэрэг совет хүнүүдэй ажабайдалай шэнжэ шанар болоно.

Л. КРАВЧЕНКО.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hонин

ШЭНЭ ПОЛИКЛИНИКЭДЭ

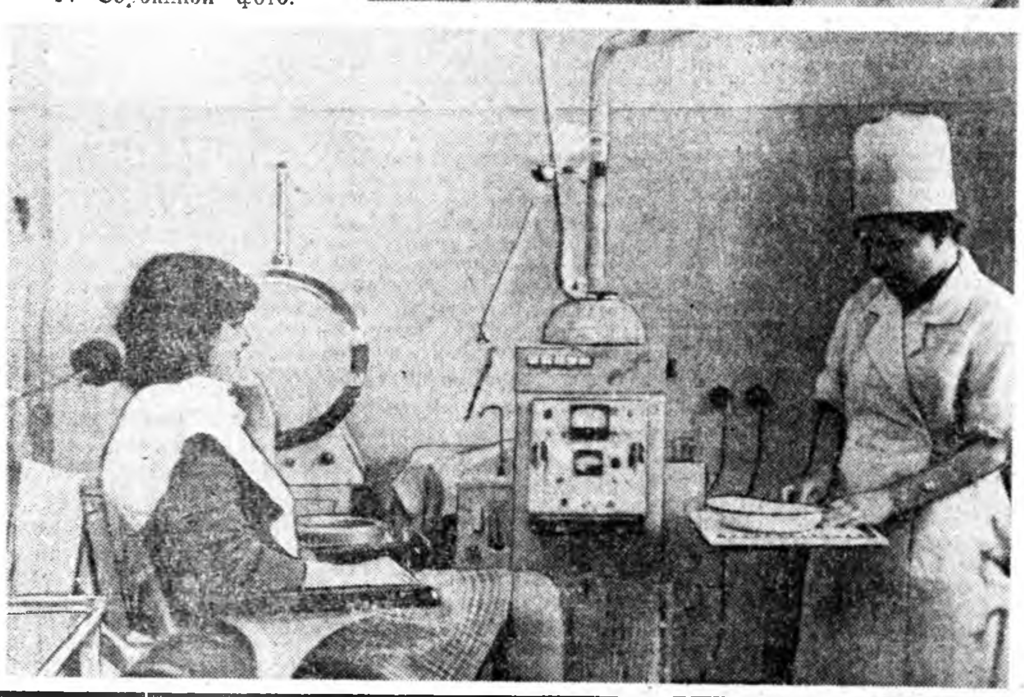

ЛВРЗ-гэй стоматологическа поликлиникэ нээгдэhэн үдэрhөө заводой хүдэлмэришэдтэ hайшаагдажа эхилээ. Клиникэ соогуур ябажа харахадашье урмашан баясахаар. Уужам, hаруул кабинедүүд, шэнэ hайхан мебель эмшэлгын техникэ, аппаратуранууд... Эдэ бүгэдэ заводой мүнгөөр абтагдаа.

Мүнөө заводой хүдэлмэришэд шүдэсэ үзүүлхын тула городской клиникэ ошохоёо болижо, дуратай сагтаа хажуудахи поликлиникынгаа врачта хандаха аргатай болобо. Эндэхи врачууд заводойнгоо хүдэлмэришэдэй квартирануудаар ябажа, hэргылэмжын ажал ябуулдаг болоо. Завод поликлиникэ хоёрой иимэ нягта холбоо барисаатайгаар хүдэлхэ ушар hайхашаахаар.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ стоматологическа поликлиникын кабинедүүд соо.

Ф. Сорокиной фото.

ГУШАН ЖЭЛЭЙ ҮНГЭРҺЭН ХОЙНО...

Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай директор Ц. А. Балбаровые Улаан-Үдын Советскэ райвоенкомат hаяхан дуудаба.

— Юун болобо гээшэб? — гэжэ нүхэр Балбаров гайхабашье, запасай офицерые ямаршье хэрэгээр дуудаха эрхэтэй юм aаб даа гэжэ шэбшэhээр, военкомат ошоо hэн.

Военком Цырен Аюрзанаевичые урихаанаар миhэрэн угтаад, hуухыень уриба.

— Ихэдээ Тамнай Агуусхэ Октябриин революциин үлгы — Ленинград хото хамгаалалсаhан байналта? — гээд, үнинэйнгөө хөөрэлдөө эхилhэндэл, сэхэ асууба.

Хүсэд ойлгожо ядаhан театрай директорэй:

— Хүшэр лэ жэлнүүд hэн даа.. Тиихэдээ 1942—43 онууд ябажа байгаал hэн ха. Мүнөөшье Ленинградаар ябахадаа.., — гээд омогорхон хөөрэн забдахалаарнь, военком сэрэгэй журамаар зогсожо:

— Ленинград хотые хархис дайсадhаа баатарлигаар хамгаалалсаhандаа запасай офицер Балбаров «Ленинград хото хамгаалалсаhанай түлөө» гэhэн медаляар шагнагдаба!» — гээд, гарыень адхан, халуунаар амаршалба.

Игэжэ гушан хоёр жэл үнгэрhэн хойно дайшалхы медаль эзэнээ олон, үнинэй сэрэгшын сэзжэдэ толорбо.

Д. ДЫЛГЫРОВ.

ШАНДА ХҮРТЭБЭ

Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхоздо гал түймэрhөө hэргылхэ хүдэлмэри hайнаар ябуулагдана. Совхозой инженер Виктор Куприянович Алексеев ВДПО-гой эхин организациин түрүүлэгшээр хэдэн дахин hунгагдаа. Тэрэ гал аюулые зайсуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Холын фермэ, отарануудаар ябахадаа, түймэр hэргылхэ тухай лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байна.

Түймэр сараха дружина совхоздо байгуулагданхай. ВДПО-гой эхин организациин түрүүлэгшэ дружинын хүдэлмэридэ анхаралаа ходо хандуулдаг, тэдэнэртэ туhалдаг. Малай фермэнүүд, МТМ, мастерской гэхэ мэтэ ниитын газарнууд гал түймэр унтарааха зэбсэгүүдээр гүйсэд хангагданхай байдаг.

Түймэр сарагшадай семинар аймагай түб тосхондо үнгэргэгдэбэ. Гал түймэрhөө hэргылхэ хүдэлмэри hайнаар ябуулhанайнь түлөө В. К. Алексеевтэ семинарай үедэ мүнгэн шан барюулагдаа.

П. АЮШЕЕВ,
ВДПО-гой инструктор.

Спорт

«ЧКАЛОВЕЦ» ЭРХИМЛЭҺЭЭР

СССР-эй футболистнуудай «А» классай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг манай зонын командануудай дунда ээлжээтэ — наймадахи уулзалга үнгэргэгдэбэ. Июниин долооной үдэр үнгэргэгдэhэн энэ нааданда 12 команда хабаадалсаhан байна. Уулзалгын дүн хаража үзэхэдэ, талмайн эзэдтэ айлшаар ошоhон нэгэшье команда шүүжэ шадаагүй, харин хоёр командын футболистнууд тэнсэhэн байха юм. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, нэгэдэхеэр, бусад командануудай дундаhаа шүүгдэнгүй наадажа ябаhан Барнаулай «Динамо» команда Курганай «Зауралец» командын футболистнуудта айлшалhан юм. Тиин эдэнэр ерэн минутын туршада наадахадаа. hайн хамгаалга эмхидхэжэ, талмайн эзэдтэ шүүгдэнгүй, уулзалгаяа 0 : 0 тоотойгоор тэнсэhэн байха юм. Тингэжэ эдэнэр нэгэ очко өөртөө бэшүүлхэдээ, мүрысөөнэй таблицада хоёр табсан урагшаа дабшаба ха юм. Нүгөөрдэ — Нижний Тагилай «Уралец» командын футболистнууд Владивостогой «Луч» командада айлшалhан. Мүн эдэнэр талмайн эзэдтэй ана мана тулалдажа, уулзалгаяа 0 : 0 тоотойгоор дүүргэжэ шадаба.

Мүнөөдөө мүрысөөнэй таблицада түрүү hуури эзэлээд ябаhан Новосибирскын «Чкаловец» командын футболистнууд hүүлшын хэдэн наада өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэжэ байнхай. Табадахи уулзалгаяа өөрынгөө стадион дээрэ үнгэргэhэн эдэнэр айлшаар ерэhэн Томскын «Торпедо» командые 2 : 0 тоотойгоор шүүгээд табихадаа, түрүү hууриин хойноhоо тэгүүлжэ ябаhан командануудhаа нэгэ-хоёр очкогоор түрүүлжэ эхилбэ. Гурбадахи hуури эзэлhэн Омскын «Иртыш» команда айлшаар ерэhэн Прокопьевскын «Шахтерые» 2 : 0 тоотойгоор шүүхэдээ, тэрэл hууридаа үлэхэ баатай болоо. Энэ үдэр манай «Сэлэнгэ» команда наадаагүй.

Өөрынгөө стадион дээрэ наадаhан Урда-Сахалинай «Сахалин» команда Тюмениин «Нефтяник» командые 3 : 2 тоотойгоор шүүжэ, энэ жэлэй нааданда түрүүшынгээ илалта туйлаба. Уулзалгынь дүн хаража үзэхэдэ, шангахан тулалдаатай наадан болоо ха. Мүн Петропавловск-Камчатский хотын «Вулкан» эдэнэртэ айлшаар ерэhэн Челябинскын футболистнуудые 1 : 0 тоотойгоор шүүhэн байна.

Уншагшадай анхаралда нааданай таблица мүнөөдэрэй байдалаар толилогдобо.

Командануул	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
«Чкаловец» Н-Сиб.	8	6	1	1	13:5	13
«Динамо» Барнаул	8	4	4	0	12: 2	12
«Иртыш» Омск	8	4	3	1	13:11	11
«Торпедо» Томск	8	5	1	2	9: 8	11
«Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	7	3	3	1	8: 5	9
«Амур» Благовещенск	7	3	2	2	9: 7	8
«Зауралец» Курган	8	3	2	3	7: 8	8
«Шахтер» Прок.	8	2	3	3	8: 7	7
СКА Хабаровск	6	3	1	2	10:10	7
«Вулкан» П-Камчат.	7	3	1	3	6: 6	7
«Локомотив» Шэтэ	7	2	2	3	6: 6	6
«Автомобиль» Красн.	7	2	2	3	5: 7	6
«Авиатор» Эрхүү	7	2	2	3	11:15	6
«Луч» Владивосток	7	2	2	3	9: 9	6
«Нефтяник» Тюмень	8	2	1	5	7:14	5
«Уралец» Н-Тагил	8	1	2	5	7:11	4
«Сахалин» Ю-Сахал.	7	1	2	4	7:11	4
«Локомотив» Челяб.	8	1	2	5	7:13	4

* * *

Уржадэр манай «Сэлэнгэ» командын футболистнууд Эрхүүгэй «Авиатор» командатай ээлжээтэ уулзалгаяа үнгэргөө. Наадаяа тэдэнэй стадион дээрэ үнгэргэhэн «Сэлэнгэ» талмайн эзэдтэ 1:0 тоотойгоор шүүгдэhэн байна.

Удаадахи уулзалгань июниин 15-да, Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ үнгэргэгдэхэ. Айлшаар Шэтын «Локомотив» командын футболистнууд ерэхэ болонхой.

Манай корр.

ШЭНЭ ТЭМДЭГ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура болон спортын комитет «Физкультура, спорт хүгжөөлгэдэ шэн габьяатай байhанай түлөө» гэhэн Хүндэтэ тэмдэг (зураг дээрэ) бии болгобо.

Союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедүүд, түбэй болон гүрэнэй республиканска, ниитын эмхинүүд, министерство болон зургаанууд, партийна, советскэ, профсоюзай, комсомолой эмхинүүд болон ажахынууд Хүндэтэ энэ тэмдэгээр шагнагдаха эрхэтэй.

СССР-тэ физкультура, спорт хүгжөөхэ хэрэгтэ габьяатай байhанайнгаа түлөө бүхы коллективүүд гү, али ганса нэгэ хүн Хүндэтэ тэмдэгээр шагнагдаха эрхэтэй. Мүн физкультура, спорт дэлгэрүүлгэдэ эдэбхитэй… хабаадалсагшад, уласхоор… дын мүрысөөнүүдтэ сов… спортын нэрэ хүндэ дээ… лүүлгэдэ габьяатай хүн… энэ Хүндэтэ тэмдэгээр ша… нагдаха болоно.

Хүндэтэ энэ тэмдэг т… дундаhаа сасаран гараh… алтан туяатай, үнгэлэгдэh… табан булантай. Дундань… стадионой урилдаанай зур… харгыгаар бүhэлэгдэhэн б… бэрсэг дэлхэй дээрэ носо… байhан гал, мүн hиилэгд… хэй балта, хадуур. Тус т… дэгэй гөөолтодо алта, мүн… гоё hайханаар хэрэглэгдэh… байна. Хүндэтэ энэ тэм… улаан торгон лентэдэ үл… тэй байха. Тэмдэгэй авт… рынь — уран зураашан Б. … Старнс.

Бүхэсоюзна физкультур… гай hайндэртэ Хүндэтэ э… тэмдэгээр спортын эдэбхит… жэл бүри шагнагдажа бай…

МЭРГЭНЭЭ ТУРШАЛСАБА

Аймагай «Урожай» бүлгэм ДОСААФ-ай комитедтэй суг Советскэ Союзай Герой И. М. Трофимовай нэрэмжэтэ кубогта хүртэхын түлөө мүрысөө үнгэргэбэ. Мүрысөөндэ хабаадаhан 50 спортсмен бага аматай буугаар сагаалса буудаhан байна.

Эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ Үльдэргын дунда hургуулиин багша Чимит Галданов бусадhаа олон очко абажа, түрүү hуури эзэлбэ. «Урожай» бүлгэмэй аймагай Соведэй түрүүлэгшэ Цокто Дондоков хоёрдохи hуури эзэлээ.

Эхэнэрнүүд сооhоо Нарhатын дунда hургуулиин багша Людмила Кухтина б… танhaa мэргэн байжа, нэгэ… хи шатын дипломоор шагн… даба. Команданууд хоор… дын дүн гаргахада, Үльдэ… гын hургуулиин команда т… рүү hуури эзэлжэ, дамжуу… гын кубогта хүртэбэ.

В. БАЙБОРОДИН.

ХҮНГЭН АТЛЕТИКЭЭР МҮРЫСӨӨНҮҮД

☆«АЖАЛАЙ РЕЗЕРВЫН» бүлгэмэй спортсменүүд командаараа болон өөр хоорондоо түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөө хүнгэн атлетикээр үнгэргэбэ. Мүрысөөн Брянск хотодо үнгэргэгдэhэн байгаа. Эндэ хабаадалсаhан Зүүн Сибириин технологическа институдай нэгэдэхи курсын hурагша Галина Посохова дүн хамта 3379 очко абажа, түрүү hуури эзэлбэ. Мүн гурбан алхасатайгаар hүрэхэдөө, 14 метр 11 сантиметрэй тэмдэг дээрэ буухан Владимир Вторушин, 3000 метрэй зайе 9 минута 31,8 секунда соо гаталhан Анатолий Зайцев гэгшэд хоёрдохи hуури эзэлээ. Команданууд хоорондын дүн гаргахада, 21 командануудай дундаhаа Буряадай АССР-эй суглуулагдамал команда наймадахи hуури эзэлhэн байна.

☆ЭРХҮҮ. Эндэ Буряадай АССР-эй, Эрхүүгэй областиин хүдөөгэй спортсменүүд сугларжа, нүхэр ёhоной уулзалга үнгэргэбэ. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай hурагша Владимир Массовер гэгшэ 100 метрэй зайе 10,8 секунда соо гаталжа, түрүү hуури эзэлбэ. Зайгаа 11,1 секунда соо гаталhан Зүүн-Сибириин технологическа институдай hурагша Игорь Соколов хоёрдохи hуури эзэлhэн байна.

☆СТАВРОПОЛЬ. «Ажалай резервын» бүлгэмэй спортсменүүд сугларжа, хүнгэн атлетикээр түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысэбэ. Манай республикын нэрэ сооло хамгаалhан спортсменүүд сооhоо Улаан-Үдын 13-дахи, 29-дэхи hургуулинуудай hурагшад — Наташа Куксова 11 метр 70 сантиметртэ ядро түлхиhэн, нүгөөдэнь — Таня Калашникова 800 метрэй зайда урилдахадаа, 2 минута 22,6 секунда соо гаталhан байба. Тиин эдэнэр түрүү hууринуудые эзэлээ.

Мүн 3000 метрэй зайда үнгэргэгдэhэн урилдаанда хабаадаhан Улаан-Үдын 14-дэхи hургуулиин hурагша Виктор Коробейников зайгаа 9 минута 54 секунда соо гаталжа, хоёрдохи hуури эзэлhэн байна. Мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлhэн Куксова Калашникова хоёр Центральна соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ нааданда хабаадалсаха болоо. Мүрысөөн июниин 18—19-дэ Ригэ хотодо үнгэргэгдэхэ юм.

Б. МИРОМАНОВ.

ТОБШОХОНООР

☆ ШТАНГА. Шахта… тын инженер Василий Ал… сеев Европын түрүү hуу… эзэлхын түлөө Верона хо… до үнгэргэгдэhэн мүрысөө… дэ түрүү hуури эзэл… Совет оронoй спор… смен хоёрдохи хүндэ ш… нүүртэн сооhоо дахинаа ш… гаржа, дэлхэйн хоёр рек… тогтообо. Тэрэ штангаа г… тэ үргэхэдөө, 187,5 кил… рамм үргэhэн байна. Хар… дүн гаргахада, 422,5 кил… рамм болгожо, дэлхэйн … ёрдохи рекорд шэнэлбэ.

Мүрысөөндэ хабаадалс… hан Совет оронoй штанги… нууд юhэн шэгнүүрhээ … бандань шүүжэ гарахад… командаараа түрүү hуу… эзэлбэ. Хоёрдохи hуури… Болгариин спортсменүү… эзэлбэ.

☆ ШАТАР. Бүхэдэлхэ… шатарай XXI олимпиада д… рэ СССР-эй суглуулагдам… командын гэшүүд түрүүшы… гээ нааданда Шотланди… шатаршадые 3,5 : 0,5 гэ… тоотойгоор шүүбэ. Эндэ К… пов — Притчет, Спасский … Леви, Корчной — Мак… гэгшые шүүhэн, Таль Дже… мисон хоёр тэнсэhэн байна…

Бусад командануудай у… залга иимэ тоотойгоор д… рээ: Уэллс — Антильс… аралнууд — 4 : 0, МНР … Иордани — 3 : 0 (нэгэ наа… ниинь хойшолуулагдаhан); Бразили — Пуэрто — Рик… 1,5 : 0,5 (хоёрынь хойшолу… лагдаhан). (ТАСС.)

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Эрхэтэн бүхэнэй хүндэтэ уялга» — түрүү бэшэг. «Һунгалтын урда тээхи ажалай эршэ» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Буряад оронoй комсомолшууд — алдарта ойдоо» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаhанда. «Хонишон Жамбал Санжиев» — В. Бадмаевай корреспонденци.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Далайн ажалшад» — суглуулбари. Элдэб hонин.

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер түрүүтэй ГДР-эй партийно-правительственна делегациин хани ёhоной албанай хэрэгээр ПНР-тэ ерэжэ, хөөрэлдөөнүүдые хэжэ дүүргэhэн тухай хамтын коммюникее Варшавын, Берлинэй газетэнүүд үргэнөөр тунхаглана. Советскэ Союзые нягтаар тойрон жагсаhан аха дүү социалис гүрэнүүдэй нэгэдэлые али бүхы талаарнь бэхижүүлхэ гэhэн гол ёhонуудые хоёр орон баримтална гээд шэнжэлэгшэд мэдүүлнэ. ПНР-эй ба ГДР-эй хоорондохи харилсаа холбоо гүнзэгырүүлхэ, социалис хани нэгэдэлые бэхижүүлхэ гээшэ хоёр оронoй социально-экономическа хүгжэлтын үндэhэн эрилтэнүүдтэ харюусана.

Румыниин үйлэдбэриин гол хэрэгсэлнүүдые гүрэнэй мэдэлдэ оруулhанhаань хойшо 26 жэлэй ойтой дашарамдуулан, оронoо социалис ёhоор индустрижүүлгэдэ туйлаhан амжалтануудта зорюулагдаhан олон тоото материалнуудые Бухарестын газетэнүүд тунхаглаhан байна. Арадай засагай жэлнүүдтэ СРР-тэ промышленна продукци үйлэдбэрилэн гаргалга 30 шахуу дахин үргэдөө гээд хэблэл мэдээсэнэ.

Һүүлэй хэдэн hарын турша соо хархис хүсэнүүдэй дура зоргоороо аашалалдаhан Бихар штадтахи байдал hайжаржа байна гээд Индиин түрүү үзэлтэй хэблэл сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэнэ. Правительствада эсэргүү ябуулгануудынь зайсуулан сарахын тула Компартиин ба демократическа бусад хүсэнүүдэй дэмжэлгэ, туhаламжаар Индиин Национальна конгресс гэдэг хүтэлбэрилхы парти энэ штадта үргэн ехэ хүдэлмэри хэhэн байгаа.

Чилиин сэрэгэй хунтын шуhата муухай ябуулгануудые элиншэлhэн олон тоото материалнуудые дэлхэйн элдэб оронуудай газетэнүүд тунхаглажа үргэлжэлhөөр. Луис Корваланиие, мүн политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө шорон түрмэнүүдтэ хаагдаhан Чилиин бусад патриодуудые дары сүлөөлхэ эрилтэ табина.

США-да буhалгаанай хүдэлөөн улам үргэдэжэ байна гээд американ хэблэл тэмдэглэнэ. Июнь hарын түрүүшын долоон хоногой турша соо орон дотор табан зуу гаран буhалгаан болоо. Һүүлэй 15 жэлэй турша соо США-да буhалгаанай иимэ ехэ тэмсэл болоогүй юм гээд газетэнүүд бэшэнэ.

Христианска демократ М. Румор толгойлогшотой Италиин правительство тушаалhaа бууба гэжэ гадаадын хэблэл мэдээсэнэ. Энэнь «дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ орон дотор национальна ехэ доройтол уналгын болоhонhoo» эшэ үндэhэтэй гэжэ «Нью-Йорк таймс» газетэ бэшэнэ. Италиин экономикын хүшэр бэрхэтэй байдал энээнэй гол шалтагааниинь болоно.

Баруун Германиин Доодо Саксони гэжэ газарай ландтагые (парламент) hунгалгын дүнгүүдые ФРГ-гэй хэблэл үргэнөөр шэнжэлнэ. Эндэ СДПГ, СВДП ехэ амжалта туйлаа. Доодо Саксонидо үнгэргэгдэhэн hунгалтын дүнгүүд ФРГ-гэй мүнөөнэй коалиционно правительствын байдалые улам бэхижүүлнэ.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 14.35 — hүүлэй hонин. 14.45 — «Түүдэг» — hурагшадта зорюулагдаhан дамжуулга (үнгэтэ). 15.15 — «Хүгжэмтэ эстафетэ». «Нүхэр дуун». 16.15 — «Парткомой секретарь» — телевизионно уран hайханай фильм. (2-дохи сери, үнгэтэ). 17.25 — «Одессын областиин ургамжын түсэб бэелүүлэгдэнэ». Украинын КП-гэй Одессын обкомой нэгэдэхи секретарь П. П. Козырь дамжуулгада хабаадалсана. 18.10 — «Москвагай концертын залнуудаар». 19.00 — «Время»

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Түүдэг» — hурагшадта зорюулагдаhан дамжуулга (буряадаар). 20.05 — Телевизионно hонин. 20.20 — «НТИ — хүдөө ажахыда».

«Орбита». 21.00 — «Валдайн зураглалнууд» — телевизионно документальна фильм (үнгэтэ). 21.25 — Совет дуунуудай концерт (үнгэтэ). 21.55 — **СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Н. В. Подгорнотой Ленинградска hунгуулиин округой hунгагшадай уулзалга.** ССР Союзай Гүрэнэй академическэ Ехэ театрhаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 00.15 — **«Время»** — мэдээсэлэй программа. 01.00 — Футбол дэлхэйн, чемпионат. Бразилиин, Югославиин суглуулагдамал команданууд наадаха. Хоёрдохи тайм.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ 18.20 — «Райкомой секретарь» — уран hайханай фильм.

«Орбита». 19.55 — С. Танеев. «До минор симфони». 20.30 — «Табан жэлэй барилганууд дээрэ».

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

УЛААН-БААТАР

АРАДАЙ ЕХЭ ХУРАЛАЙ СЕССИ

ТАСС

МНР-эй Арадай Ехэ хуралай эндэ боложо байhан сесси дээрэ МНРП-гэй ЦК-гай дурадхалаар МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ю. Цеденбал МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшээр hунгагдажа, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын уялгануудhaа сүлөөлэгдэбэ.

МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, МНР-эй ВНХ-гай Президиумэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо С. Лубсан МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой даалгабаряар үгэ хэлэхэдээ, нүхэр Ю. Цеденбал хадаа бүхы хүсэ шадалаа, мэргэжэл шадабаряа элсүүлдэг, мүн Арадай Монголдо социалис байгуулалтын зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэриин ехэ дүй дүршэлтэй МНРП-гэй ба Монгол гүрэнэй элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэ болоно гэжэ тэмдэглээ. Нүхэр Ю. Цеденбал уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, монгол-совет хани барисаае, МНР-эй ба СССР-эй хоорондохи, МНРП-гэй ба КПСС-эй хоорондохи харилсаае али бүхы талаарнь хүгжөөн бэхижүүлхын түлөө, бусад социалис оронуудтай ба эдэнэй партинуудтай аха дүүгэй хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо хүгжөөхын, коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэл бэхижүүлхын түлөө тэмсэлшэ болоно гээд тэрэ хэлэбэ.

Урда тээнь Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо байhан Ж. Батмунх МНРП-гэй ЦК-гай зууршалгаар МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшээр томилогдоо.

Нүхэр Жамбын Батмунх 1926 ондо үгытэй малшанай бүлэдэ түрэhэн байгаа. Тэрэ Монголой Гүрэнэй университедтэ экономическа дээдэ эрдэм абаhан, Москвада КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи ниитын эрдэмэй академи дүүргэжэ, экономикын эрдэмэй кандидат болоhон, профессор юм. Оронoй арадай ажахын ба соёлой элдэб hалбаринуудта хүдэлхэ залуу кадрнуудые бэлдэхэ, хүмүүжүүлхэ талаар олон жэлнүүдэй турша соо ажаллаhан байгаа. 1971 ондо Ж. Батмунх МНРП-гэй ЦК-гай бүридэлдэ hунгагдаа hэн. МНРП-гэй ЦК-гай байгша оной июниин 10-да болоhон пленум дээрэ Ж. Батмунх МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүнээр hунгагдаhан байгаа.

МОГАДИШО

Дипломатическа харилсаа тогтообо

ТАСС

РЮВ-эй ВРП-гэй ба Малагасийска Республикын хоорондо дипломатическа харилсаа тогтоохо тухай Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Бинь эндэ соносхоо.

Тэрэ африкан нэгэдэлэй эмхиин Министрнүүдэй Соведэй Могадишо хотодо боложо байhан сессидэ хабаадагшадай урда үгэ хэлэбэ.

ДЭЛХЭЙН ОЛОНИИТЫН ЭРИЛТЭ

Чилиин Коммунис партиин Генеральна секретарь Луис Корваланиие, политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө шорон түрмэнүүдтэ хаагдаhан бусад хүнүүдые дары сүлөөлхэ, хархис хүсэнүүдэй орон дотор үүдхэhэн хашалта харшалалтануудые, хардалга мүрдэлгэнүүдые болюулха эрилтэ дэлхэйн олониитэ үргэнөөр табина. Чилиин арад зонтой hанал нэгэтэй байлгаяа бэхижүүлхыень уряална.

Чилиин сэрэгэй хунтын гэмтэ ябуулгануудые мүрдэн шэнжэлхэ уласхоорондын комиссиин секретариат дэлхэйн олониитэдэ хандаhан Хандалга Копенгагенда абаhан байна.

Сэрэгэй хунта Чилиин арад зондо эсэргүү бузагай муухай гэмтэ ябуулгануудые үүдхэнэ гээд хандалга дотор хэлэгдэнэ. Юрын гол ёhонуудые эбдэжэ, ямаршье гэм зэмэгүй хүнүүдые зэрлиг муухайгаар хэhээнэ. Партинуудай, арадай нэгэдэлэй правительствын хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадые сүүдлэхээр бэлэдхэл хэжэ байhан тухайнь hүүлэй үедэ элирбэ. Чилиин эрэлхэг демокрадуудай ами наhан аюулда оробо. (ТАСС).

ДЕЛИ

ИНДИИН ЕХЭ БАРИЛГА

ТАСС

Индиин хойто захадахи Химачал-Прадеш штадай баруун хилэ дээрэхи хон-жэн байдал эбдэгдэбэ. Хүнэй гараар бии болгогдохо Биас мүрэнэй 40 километр утатай hаба гаргахын тула Сатледжиин эрьедэ экскаваторнууд, бетон худхадаг машинанууд түхэреэн сүүдхэдээ хүдэлнэ, цемент, түмэр-бетон зүйлнүүдые, хоолой соргонуудые тээhэн ашаанай хүсэтэ машинанууд hүндэлнэ. Индидэ эгээн ехэ гидро-барилга эндэ хэгдэжэ байна.

Энэ hаба гаргахадаа, гидро-барилгашад Химачал-Прадеш, Пенджаб, Харнана, Раджастхан штадуудай 1,3 миллион акр газарые уhалха, 660 меговатт хүсэтэй гидроэлектростанци бариха юм.

Центральна правительствын финансын туhаламжаар, хойто дүрбэн штадай хамтын хүсэлэл оролдолгоор энээнэй проект табигдаhан байгаа. Энэ барилгада 2,4 миллиард рупий hомологдоо. 500 инженер ба техник, 35 мянган хүдэлмэришэн барилга дээрэ ажаллана. Барилга 1975 оной июньдэ ашаглалгада үгтэхэ юм.

БОНН

„Юрэнхы дэлгүүртэ“ түбэг бэрхэшээлтэй

ТАСС

«Юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай гүрэнүүдэй хоорондо экономическа, политическэ асуудалнуудаар ехэ хёморoo зүришэлдөөнүүдэй гаража байhанhaa уламжалан, «юрэнхы дэлгүүртэ» түбэг бэрхэшээлтэй байна гээд ФРГ-гэй канцлер Г. Шмидт мэдүүлбэ. Г. Шмидт Гамбургда уласхоорондын худалдаа наймаанай палатын суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

Энэ эмхидэ хабаатай оронуудай «нэгэ нэгэндээ эсэргүү тэмсэл хэхээр» ушар байдал тохёолдоходоо магадгүй гэжэ ФРГ-гэй канцлер hанаагаа зобонгёор мэдүүлээ.

ВАШИНГТОН

Р. Никсон Дүтын Зүүн зүгэй оронуудаар ябахаяа мордобо

ТАСС

США-гай президент Р. Никсон Дүтын Зүүн зүгэй оронуудаар ябахаяа эндэhээ мордобо. Зальцбургда (Австри) хоёр үдэрэй турша соо тогтоhоной hүүлээр тэрэ Египет, Саудовска Арави, Сири, Иордани ба Израиль ошохо.

Р. Никсон июниин 18-да Холбоото Штадуудтаа буса ха байна.

КАИР

Экономическа нэгэдэлэй Соведэй сесси

ТАСС

Араб оронуудай экономическа нэгэдэлэй Соведэй сесси эндэ хүдэлмэрее дүүргэбэ. Араб гүрэнүүдэй экономическа нэгэдэл хүгжөөхэ хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые тэрээндэ хабаадагшад зохёон абаа. Араб оронуудай хэдэ хэдэн компанинуудые эмхидхэн байгуулха тухай шиидхэбэри абтаhан байна.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

КПСС-эй Улаан-Үдын райком секторые даагша

БАДМАЕВА

Памажап Лубсановнагай

үни удаан үбшэлhэнэйнгөө hүүлээр наhа бараhан тухай мэдээсээд, гэр бүлынхидтэнь, түрэлхидтэнь гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

Димитровой үйлсын 4-дэхи гэрэй 25-дахи байраhaа июниин 13-най 14 часта хүдөөлүүлгэ болохо.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-03447. Заказ № 00444